

Institut Ramon Llull

**Memòria
2015**

**Institut
Ramon
Llull**

**Memòria
2015**

Índex

Presentació	5
Projectes principals 2015	6
Premis Ramon Llull 2015	10
Literatura i Pensament	12
Arts escèniques	20
Cinema	30
Música	34
Arts visuals, arquitectura i disseny	38
Llengua i Universitats	42
Comunicació	54
Pressupost 2015	62

Equip directiu

Àlex Susanna Nadal,
director

Josep Marcé Calderer,
gerent

Damià Martínez Latorre,
director de l'Àrea de Creació

Andreu Bosch Rodoreda,
director de l'Àrea de Llengua i Universitats (fins al maig de 2015)

Josep-Anton Fernández Montolí,
director de l'Àrea de Llengua i Universitats (des de juny de 2015)
director de l'Àrea de Literatura i Pensament (des de juny de 2015)

Presentació

El 2015 ha estat un any de continuïtat però també de reforçament dels principals programes de l'Institut Ramon Llull. Pel que fa a la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior, s'ha iniciat docència de català a la Universitat de São Paulo (Brasil) i a la Universitat d'Estudis Estrangers de Pequín, amb la qual cosa ja són 150 les universitats que conformen l'esmentada xarxa (88 de les quals amb un conveni amb l'IRL per garantir la docència).

Quant a la internacionalització de la literatura catalana, dues realitats rellevants: es manté la mitjana notablement alta de traduccions, atès que són 134 les publicades el 2015 (de les quals 87 amb suport de l'IRL), i l'IFOA (l'International Festival of Authors, a Toronto) va dedicar un focus a la literatura catalana, de manera que deu autors catalans van poder-hi promoure les edicions en anglès de les seves obres.

Pel que fa a l'àmbit de la creació, cal destacar la participació de Catalunya, per quarta vegada consecutiva, a la Biennal d'Art de Venècia amb el projecte "La singularitat" d'Albert Serra, comissariat per Chus Martínez, que va obtenir un gran ressò internacional. També han tingut especial rellevància les participacions de grups i companyies catalanes al Summerstage Festival de Nova York, o al Festival Avignon le Off amb el projecte "Avignon à la catalane"; així com la presència del nostre disseny a la Business of Design Week de Hong Kong, amb Barcelona com a ciutat convidada, justament després d'haver-ho estat un any abans a la Beijing Design Week.

El 2015 també serà recordat com l'any en què, com a conseqüència del resultat de les eleccions autonòmiques del maig, el nou Govern balear va sol·licitar el seu reingrés als òrgans de govern de l'IRL, una excel·lent notícia que reforça el paper de l'IRL com a agència de projecció internacional de la llengua i la cultura de tots els territoris de parla catalana.

En el camp de la diplomàcia cultural, l'IRL va prosseguir la ronda de contactes —i establiment de projectes bilaterals— amb la direcció dels principals instituts de projecció cultural europeus, com ara el Goethe Institut (amb el qual va organitzar la presentació a Múnic, a la seva seu central, de la traducció a l'alemany de quatre volums de poemes de Miquel Martí Pol, a càrrec de Pep Guardiola), el Swedish Institute, l'Adam Mickiewicz Institute, ProHelvetia, Arts Flanders, l'Institut Français, etc. En aquesta mateixa línia, les delegacions de l'IRL de París, Berlín i Nova York han entrat a formar part dels clústers de l'EUNIC (European Union National Institutes for Culture) de les seves respectives ciutats.

I, per últim, cal subratllar la implicació de l'IRL en la preparació del programa internacional de l'Any Llull, així com en l'organització de l'acte inaugural de l'Any Llull, que va tenir lloc al Palau de la Generalitat el 30 de novembre, sota la presidència dels presidents Artur Mas i Francina Armengol, en el primer gran acte en què es feia visible la nova etapa de sintonia entre els governs català i balear.

Àlex Susanna
Director

Projectes principals 2015

Donem suport a la difusió exterior de la producció cultural de Catalunya

La projecció de la cultura catalana en totes les seves modalitats, matèries i mitjans d'expressió és la finalitat primordial de l'Institut Ramon Llull. Enguany un conjunt d'activitats genèriques a diversos escenaris internacionals ha permès assolir aquest objectiu. Durant el 2015 els projectes principals de l'Institut Ramon Llull han estat l'exposició

"La Singularitat / Singularity. Catalonia in Venice" a la Biennial d'Art de Venècia; la participació de Barcelona a la Business of Design Week de Hong Kong (aquests dos projectes, en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona); "Catalonia@IFOA", el focus de literatura catalana a l'International Festival of Authors (IFOA), de Toronto (Canadà); la remarcable collita, un any més, de traduccions a altres llengües d'obres escrites originalment en català; i l'inici de l'ensenyament del català a dues universitats més: a la Universitat de São Paulo (Brasil) i a la Universitat d'Estudis Estrangers de Pequín. Els diferents escenaris esmentats, han recollit accions diverses que han facilitat una bona difusió dels creadors, els projectes i les aportacions culturals de Catalunya. Finalment, totes aquestes iniciatives han permès seguir reforçant la col·laboració de l'Institut Ramon Llull amb diverses institucions i grans esdeveniments internacionals de primera fila.

"La Singularitat". Catalonia in Venice, pavelló de Catalunya a la 56a Biennial d'Art de Venècia (Itàlia)

Del 6 de maig al 22 de novembre L'Institut Ramon Llull ha participat per quarta vegada a la Biennial d'Art de Venècia, l'esdeveniment d'art contemporani més important del món, amb un projecte propi per representar Catalunya. Com cada any, un jurat internacional nomenat per l'Institut Ramon Llull va triar la proposta guanyadora entre un total de 25 projectes que s'havien presentat a la convocatòria. En va resultar guanyador el projecte d'Albert Serra "La Singularitat", comissariat per Chus Martinez, una instal·lació audiovisual ambiciosa de més de dotze hores de durada que es projecta de manera sincronitzada en cinc grans pantalles flotants dins la foscor de l'espai expositiu. La inauguració va ser un gran èxit i va reunir un nombre important de crítics, artistes i comissaris d'arreu del món presents a la Biennial. "La Singularitat" s'ha pogut veure també a Barcelona, a La Virreina Centre de la Imatge, del 16 de desembre de 2015 al 14 de febrer de 2016.

Barcelona, ciutat convidada a la Business of Design Week de Hong Kong (Hong Kong, Xina)

Del 30 de novembre al 5 de desembre

Del 30 de novembre al 5 de desembre Barcelona es va presentar a Hong Kong com la primera ciutat convidada de la Business of Design Week (BODW) 2015, un important esdeveniment internacional del sector del disseny i la innovació que cada any reuneix més de 100.000 participants, més de setanta ponents internacionals i prop de 200 representants dels mitjans de comunicació. L'Institut Ramon Llull va assumir l'organització de tot el projecte de manera coordinada amb l'Ajuntament de Barcelona, va coordinar la participació d'una missió comercial formada per una vintena d'empreses vinculades al món del disseny de Barcelona i va organitzar dues exposicions, comissariades pel Foment

de les Arts i del Disseny (FAD) i el Barcelona Centre de Disseny (BCD) respectivament, a banda de programar altres activitats. La presència de Barcelona a Hong Kong es va complementar amb una participació àmplia de ponents catalans al BODW Forum, una de les parts més destacades del projecte, amb la presència de dissenyadors, arquitectes, artistes i representants d'empreses diverses. Hi van participar: Benedetta Tagliabue, Josep Abril, Jorge Pensi, Martí Guixé, Javier Mariscal, Fermín Vázquez, Josep Lluís Mateo, Txell Miras, Josep Maria Montaner, Jordi Faulí i Jaume Plensa, juntament amb representants d'empreses i marques com Roca, Mango, Desigual, FC Barcelona, Sónar, Cricursa i Lagranja.

International Festival of Authors (IFOA), Toronto

Enguany la 36ª edició del festival International Festival of Authors (IFOA) es va celebrar entre el 22 d'octubre i l'1 de novembre de 2015 a la ciutat de Toronto (Canadà). A l'esdeveniment hi van participar més de cent autors de vint països diferents en lectures, converses, entrevistes, taules rodones i presentacions de premis. Al llarg de més de trenta anys, el festival ha acollit més de nou mil autors, inclosos 21 premis Nobel. Durant aquests dies el festival ha ofert una programació especial dedicada a la literatura catalana amb el títol "Catalonia@IFOA". El festival ha acollit una delegació de vuit autors catalans que tenen obra traduïda a l'anglès: Martí Sales, Toni Sala, Jordi Puntí, Flavia Company, Francesc Serés, Teresa Solana, Marc Pastor i Anna Aguilar-Amat. L'editorial Bookthug ha publicat l'obra *Huckleberry Finn*, de Martí Sales, coincidint amb el festival. Els autors han participat en un total de deu activitats seguides per 1.400 espectadors, una assistència que ha tingut un notable ressò a la premsa local.

Projectes principals 2015

Clàssics: obres cabdals en editorials de prestigi

El nombre elevat de traduccions de clàssics de la literatura en llengua catalana ha consolidat la tradició literària catalana com a part del patrimoni literari europeu. La vigència d'alguns clàssics, objecte de noves traduccions, i la traducció d'obres cabdals en editorials de prestigi han estat alguns dels fets més remarcables dels últims anys.

La collita d'obres clàssiques de la literatura catalana en matèria de traducció l'any 2015 ha estat excel·lent, tant per l'excepcionalitat de les obres traduïdes com per la qualitat dels segells editorials on s'han publicat. En donem els exemples més representatius:

- *La vida amarga*, Josep Pla (Archipelago, Estats Units)
- *Quanta, quanta guerra*, Mercè Rodoreda, (Open Letter Press, Estats Units)
- *Vida privada*, Josep Maria de Sagarra (Archipelago, Estats Units)
- *Incerta glòria*, Joan Sales (Hanser, Alemanya)
- *Bearn*, Llorenç Villalonga (Kailachuvadu, Índia)
- *Vals*, Francesc Trabal (Menken, Països Baixos)
- *Tirant lo Blanc*, Joanot Martorell (Sistema Solar, Portugal)

Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

El curs 2014-2015, la Xarxa universitària d'estudis catalans ha estat integrada per 88 universitats de 26 països (68 a Europa, setze a Amèrica, tres a l'Àsia i una a Oceania). Per tant, respecte del curs anterior, hi ha dues universitats més que han rebut un ajut de l'Institut Ramon Llull per a la impartició de docència d'estudis catalans.

Aquest any s'ha iniciat docència de català a la Universitat de São Paulo (Brasil) i a la Universitat d'Estudis Estrangers de Pequín. A la Universitat de São Paulo, la primera en el rànquing nacional i una de les 150 primeres del rànquing de Shanghai, la docència s'ha iniciat amb una assignatura de llengua i una de cultura, amb prop de noranta estudiants matriculats.

Cal destacar també l'obertura del grau en Llengua i Literatura Catalanes a la Universitat de Brno (República Txeca), per al qual s'ha ampliat fins a quatre el nombre de professors a temps complet. L'èxit del nou programa s'ha fet palès amb la preinscripció de cent estudiants, dels quals quaranta s'han acabat matriculant per cursar aquests estudis.

Distribució per països dels 244 desplaçaments realitzats amb el suport de l'Institut Ramon Llull mitjançant les convocatòries públiques en l'àmbit de les arts visuals, la música i les arts escèniques

PAÏSOS	Arts Visuals	Música	Dansa	Circ	Teatre	Total desplaçaments
Alemanya	4	7	2	1	5	19
Algèria	1					1
Andorra		1			1	2
Argentina		1			1	2
Austràlia	1	1				2
Àustria		2		1	3	6
Bèlgica		2			1	3
Brasil					1	1
Canadà	2	2	2		3	9
Colòmbia		1			2	3
Croàcia		1				1
Cuba	1		1			2
Dinamarca		2			3	5
Equador	1					1
Eslovàquia		2				2
Eslovènia					1	1
Espanya		18	6	2	29	55
Estats Units d'Amèrica	1	4				5
França	6	7	3	2	10	28
Hongria		1			3	4
Iran					1	1
Irlanda			1			1
Israel	2		1		1	4
Itàlia	2	2	3	1	2	10
Japó	3	1			1	5
Líban			1			1
Luxemburg		3				3
Mèxic	2	2	1			5
Noruega					1	1
Nova Zelanda		1				1
Països Baixos	1	5	1	1	3	11
Perú		1			1	2
Polònia				1	2	3
Portugal		2			2	4
Puerto Rico	2					2
Regne Unit	1	4	1	1	3	10
República de Corea					1	1
República Txeca		2			2	4
Romania					1	1
Sèrbia	1		1			2
Singapur	1					1
Suècia				1	1	2
Suïssa		4	1	1	1	7
Turquia		1				1
Uruguai		1				1
Xile		1			1	2
Xina	1	3			2	6
47	33	85	25	12	89	244

Premis Ramon Llull 2015

La Fundació Ramon Llull i els premis

La Fundació Ramon Llull és un organisme amb seu a Andorra que té la finalitat d'intensificar l'estudi, la promoció i la defensa de la llengua catalana, així com fomentar la projecció exterior de la llengua i la cultura catalanes. L'Institut Ramon Llull forma part del Patronat de la Fundació i, precisament, entre els objectius fundacionals d'aquesta figura l'impuls a les actuacions de l'Institut Ramon Llull. Altres membres del Patronat de la Fundació són el Govern d'Andorra, el Consell General dels Pirineus Orientals, el Municipi de l'Alguer i la Xarxa de Ciutats Valencianes Ramon Llull. Al juny del 2013 també es va aprovar la incorporació de la Xarxa de Municipis Balears.

L'esdeveniment més important organitzat per la Fundació durant aquest any ha estat la concessió dels premis Ramon Llull, integrats pel prestigiós Premi Internacional Ramon Llull —que enguany arriba a la 25a edició— i per dos guardons que es van concedir per primer cop el 2012: el de Traducció Literària i el de Promoció Internacional de la Cultura Catalana.

Els premis internacionals de la Fundació Ramon Llull tenen per objectiu reconèixer persones o institucions de fora del domini lingüístic que han treballat en la promoció internacional de la llengua i la cultura catalanes. Els guardonats en l'edició de 2015 dels premis han estat el lingüista Philip D. Rasico, la traductora Anna Sawicka, i el director artístic Claes Karlsson. L'acte de lliurament dels premis es va celebrar a l'Auditori Nacional d'Ordino el 26 de novembre. Hi van participar la ministra de Cultura d'Andorra, Olga Gelabert; el conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Ferran Mascarell; el director de l'Institut Ramon Llull, Àlex Susanna, i el director de la Fundació Ramon Llull, Vicenç Villatoro.

Premi Internacional Ramon Llull

Convocat conjuntament per la Fundació Congrés de Cultura Catalana i la Fundació Ramon Llull, aquest guardó —dotat amb 8.000 €— reconeix la trajectòria d'una persona o una institució en la difusió exterior de la llengua i la cultura catalanes. En la 25a edició, el Premi Internacional Ramon Llull ha estat concedit al lingüista nord-americà Philip D. Rasico pel seu treball constant en l'estudi i la difusió de la llengua catalana en les seves varietats. Philip D. Rasico és un lingüista nord-americà (Indianapolis, 1952), professor del departament d'espanyol i portuguès de la Universitat de Vanderbilt des del 1984. A Indiana va ser deixeble del professor Josep Roca Pons i va col·laborar amb Joan Coromines tant en el *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana* com en l'*Onomasticon Cataloniae*. D'ençà de la mort de Coromines, ha continuat treballant a partir del material que va deixar inèdit, sobretot pel que fa a la Catalunya Nord.

El jurat del Premi estava format per Marta Rovira, Miquel Strubell (ambdós professors de la Universitat Oberta de Catalunya) i Josep Massot, per part de la Fundació Congrés de Cultura Catalana, i per Vicenç Villatoro (director de la Fundació Ramon Llull), Teresa Cabré, Manuel Pérez-Saldanya (Universitat de València) i Joaquim Torres (president de la Societat Catalana de Sociolingüística), per part de la Fundació Ramon Llull.

Premi Ramon Llull de Traducció Literària

L'objectiu d'aquest guardó, que està dotat amb 4.000 €, és distingir la millor traducció d'una obra de literatura catalana que s'hagi publicat l'any anterior al de la convocatòria del Premi. La guardonada en aquesta quarta edició ha estat Anna Sawicka, traductora i professora polonesa, per la traducció al polonès de *Les veus del Pamano*, de Jaume Cabré. La capacitat creativa d'Anna Sawicka ha sabut reproduir el text en un polonès viu, enèrgic, original i ple de registres diferents, un polonès literari de molta qualitat amb incrustacions de la llengua parlada. La novel·la ha estat publicada per l'editorial Marginesy, un segell independent que està fent una gran aposta per la literatura traduïda i que amb *Les veus del Pamano* ha obtingut un èxit de vendes inèdit i extraordinari.

Anna Sawicka és una traductora reconeguda dins el món de la catalanística a Polònia que ha brindat al públic polonès l'oportunitat de llegir en llengua pròpia diferents obres escrites per autors catalans.

El jurat del Premi va estar format per Encarna Pedrosa, traductora i intèrpret jurada al Principat d'Andorra; Deborah Bonner, traductora a l'anglès; D. Sam Abrams, filòleg, professor de literatura, assagista, crític i traductor a l'anglès; Marie-Claire Zimmermann, filòloga i traductora al francès i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, i Àlex Susanna, poeta, traductor i director de l'Institut Ramon Llull.

Premi a la Promoció Internacional de la Cultura Catalana

L'objectiu d'aquest guardó és distingir una persona o una institució que hagi organitzat un projecte rellevant de promoció internacional de l'obra d'un creador català. Es tracta d'un premi honorífic, el guardonat del qual rep una litografia d'Antoni Tàpies.

Enguany el premiat ha estat Claes Karlsson, director artístic de l'Stockholm Kulturfestival, un festival multidisciplinari que té lloc a la capital sueca anualment des del 2000. A l'edició del 2014 Barcelona va ser-ne la ciutat convidada, amb un programa extens i variat que va permetre donar a conèixer les companyies catalanes a Suècia. Àlex Susanna, en la seva glossa, va afirmar: "És un projecte d'importància estratègica, que va permetre que la societat sueca assistís a la presentació de la cultura catalana, que alhora tenia l'oportunitat de fer-se conèixer."

El jurat, presidit pel crític i historiador de l'art Daniel Giralt-Miracle, estava format per Montserrat Planelles, directora del Departament de Promoció Cultural i Política Lingüística del Govern d'Andorra; Pilar Vélez, directora dels museus del Disseny Hub Barcelona (DHUB); Manuel Forcano, poeta, i Àlex Susanna, director de l'Institut Ramon Llull.

Literatura i Pensament

Impulsem la difusió exterior d'obres i autors de literatura i pensament en català

Hem impulsat la publicació en altres llengües d'obres literàries i de pensament originals en català, a través de la subvenció a editorials per a la traducció de llibres, amb una atenció especial als clàssics de la literatura catalana.

Hem fomentat la circulació i la difusió exterior d'autors i obres de la literatura i el pensament en català, mitjançant subvencions per a la promoció d'autors i obres.

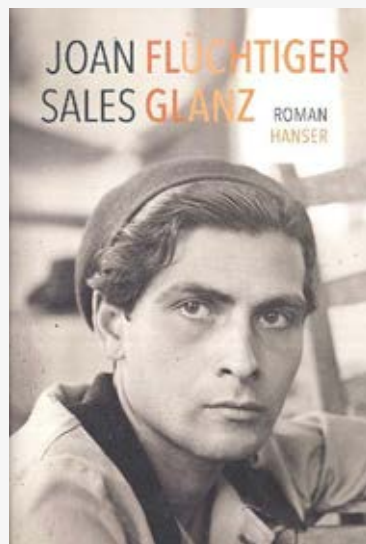
Amb l'objectiu de garantir la qualitat de les traduccions, hem donat suport a la tasca dels traductors literaris del català i a la seva formació tot subvencionant residències de traductors i activitats de formació en traducció literària.

Ens hem centrat especialment en la difusió de la literatura infantil i juvenil catalana a través del suport a la publicació i promoció del llibre il·lustrat i de la tasca dels autors i il·lustradors catalans.

Per tal de contribuir al discurs sobre les polítiques de promoció internacional de la literatura, hem participat activament en els fòrums internacionals de debat, en xarxes de difusió de les literatures i en projectes de cooperació cultural europea.

Foment de la traducció d'obres

El foment de la traducció de la literatura i el pensament en català té com a instrument principal les subvencions per a la traducció d'obres. Aquestes subvencions van adreçades a les editorials que publicaran l'obra, amb la finalitat de cobrir el cost de la traducció. Atès que la majoria d'editorials beneficiàries es troben a l'estranger, l'Institut Ramon Llull assisteix a fires del llibre internacionals per tal de difondre els ajuts, donar suport a les agències i editorials catalanes en la tasca d'internacionalització dels autors i promoure el coneixement de la literatura catalana entre els editors estrangers.

Subvencions per a la traducció d'obres de literatura i pensament

Les subvencions a obres de literatura i pensament s'han convocat l'any 2015 amb una dotació pressupostària de 220.000 €. A partir del compromís d'edició d'una editorial estrangera, l'Institut Ramon Llull subvenciona la traducció d'obres de literatura i pensament originals en català a altres llengües.

El 2015 s'han atorgat un total de 87 subvencions. S'ha observat un increment en el nombre total de subvencions respecte el 2014, any en què es van subvencionar 79 obres.

L'autor per al qual s'han rebut més sol·licituds de traducció ha estat Jaume Cabré, amb sis sol·licituds, seguit de Ramon Llull, amb quatre, i de Lluís Llach, amb tres. Autors com Care Santos, Xavier Bosch o Mercè Rodoreda han registrat dues sol·licituds. L'obra que ha rebut més sol·licituds de traducció ha estat *Les dones de la principal*, de Lluís Llach (francès, italià i neerlandès).

Entre les editorials estrangeres subvencionades destaquen, per la seva trajectòria professional, Actes Sud (França), Carl Hanser Verlag (Alemanya), Insel Suhrkamp (Alemanya), Albert Bonniers (Suècia) i Wydawnictwo Marginesy (Polònia).

Resum

Total ajuts atorgats	87
Import sol·licitat (con)	369.141,89
Import atorgat (con)	218.917,47
% atorgat (con)	61%

Per gèneres

Poesia	10
Narrativa	61
Teatre	2
No ficció	14
TOTAL	87

Per llengües

Albanès	1
Alemany	8
Anglès	9
Búlgar	2
Castellà	14
Croat	3
Eslovè	4
Francès	14
Gallec	1
Grec	1
Hebreu	1
Hongarès	2
Italià	13
Neerlandès	2
Noruec	1
Polonès	3
Portuguès	1
Romanès	2
Serbi	1
Suec	2
Turc	1
Txec	1
TOTAL	87

Presència a fires del llibre

L'Institut Ramon Llull és present a diverses fires internacionals del llibre per tal de difondre els seus ajuts (a la traducció i a la promoció) entre els editors estrangers i promoure la literatura catalana. Participa a la fira de Frankfurt amb un estand propi juntament amb l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, l'Ajuntament de Barcelona i l'ICEC, i a la de Bolonya, dins l'estand de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana i l'ICEC.

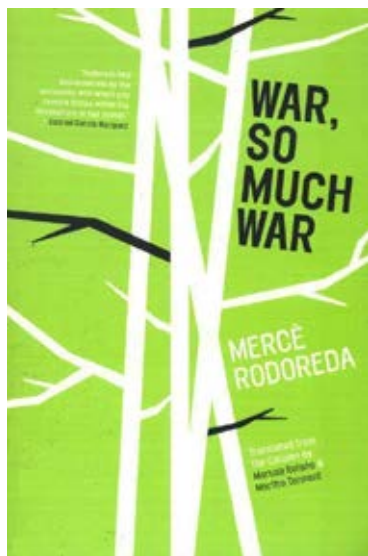
L'any 2015 l'Àrea de Literatura i Pensament ha assistit a diverses fires internacionals del llibre: París, Londres, Bolonya, Varsòvia, BEA (Estats Units), Göteborg i Frankfurt. D'altra banda, l'Institut Ramon Llull, a petició de la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara (Mèxic), ha donat suport a la participació de l'escriptor Martí Domínguez al programa de l'esdeveniment. Com cada any, l'Institut Ramon Llull ha publicat materials informatius sobre novetats de literatura catalana per a les fires.

Visita d'editors internacionals a Barcelona

Continuant la tasca iniciada el 2007 en el marc del projecte Frankfurt, en ocasió del qual l'Institut Ramon Llull va organitzar quatre visites d'editors estrangers a Barcelona per a què es familiaritzessin amb la literatura catalana, entre el 14 i el 18 de juny del 2015 es va organitzar la quinzena visita.

Els editors participants van visitar Barcelona en un grup de nou: Peter van der Zwaag, de De Bezige Bij (Països Baixos); Juliette Ponce, de Buchet & Chastel (França); Cathrine Bakke Bolin, de Gyldendal Norsk (Noruega); Johanna Laitinen, de Schildts & Söderströms (Finlàndia); Francesca Varotto, de Marsilio (Itàlia); Simon Lörsch, de Suhrkamp (Alemanya); Cecília Andrade, de Dom Quixote-Grupo Leya (Portugal); Ewelina Ozinska, de Muza (Polònia), i Corinna Barsan, de Grove/Atlantic (Estats Units).

Foment de la circulació d'obres i autors

Subvencions per a la promoció exterior de la literatura i el pensament

Les subvencions per a iniciatives de promoció de la literatura catalana i el pensament tenen tres modalitats diferents: difusió de novetats editorials i realització d'activitats literàries a l'exterior; elaboració de dossiers d'autors per a la seva tramesa a editorials estrangeres, i realització de dossiers monogràfics a revistes literàries o culturals. L'any 2015 la convocatòria ha estat dotada amb 80.000 €, que s'han ampliat amb un import de 12.000 €. Així doncs, la convocatòria ha tingut una dotació final de 92.000 €, i s'han atorgat 86.570 € per a un total de 48 activitats subvencionades.

Per tipus d'activitat, destaquen les de difusió de novetats editorials en traducció, que han beneficiat la difusió de traduccions de Joan Sales a l'alemany, de Jaume Cabré al polonès, de Marta Rojals al neerlandès, de Joan Margarit i Francesc Parcerisas a l'hongarès, de Marc Pastor al polonès i de Josep Lluís Badal al neerlandès. La programació literària internacional ha permès subvencionar la presència d'autors catalans al festival LitCologne (Alemanya), al Festival Internacional de Literatura de Sofia (Bulgària), a l'Stanza Festival (Regne Unit), i a les jornades de poesia Ciudad de Bogotá (Colòmbia), entre d'altres.

Quant a les revistes, destaca la publicació d'un relat de Josep Pla a la revista *The Massachusetts Review*.

Les agències literàries catalanes han sol·licitat ajuts per la realització de mostres de traducció

d'autors com Joan Benesiu, Rafel Nadal, Blanca Busquets, Màrius Torres i Mercè Cuartiella, entre d'altres.

Per tipus d'activitat

Difusió de novetats editorials	17
Programació literària internacional (entitats)	13
Trameses per a editorials (editorials i agències literàries)	17
Revistes	1
TOTAL	48

Per països

Alemanya	3
Bèlgica	1
Bulgària	1
Colòmbia	1
Espanya	23
Estats Units	3
Finlàndia	1
França	2
Hongria	1
Itàlia	3
Líban	1
Mèxic	1
Països Baixos	3
Polònia	2
Regne Unit	1
Turquia	1
TOTAL	48

Subvencions per a desplaçaments d'autors de literatura i pensament

El 2015 no s'ha convocat aquesta subvenció.

Presència a congressos i festivals

New Literatures from Europe

El festival literari New Literatures from Europe (NLE) va ser creat el 2003 i és una celebració anual de la literatura del continent europeu, enfocat cada any a un tema diferent. El festival se celebra al llarg de dos o tres dies en diferents espais de la ciutat de Nova York i consisteix en lectures i debats entre escriptors europeus convidats, juntament amb escriptors i crítics americans. El NLE és una iniciativa promoguda per diferents instituts culturals europeus amb seu a Nova York, conjuntament amb l'organització European Union National Institutes for Culture (EUNIC).

L'edició del 2015 del NLE va tenir lloc els dies 6 i 7 de novembre. Entre els escriptors convidats hi figuraven Bernhard Aichner (Àustria), Alek Popov (Bulgària), Tomas Halik (República Txeca), Bettina Suleiman (Alemanya), Gyorgy Dragoman o Laszlo Krasznahorkai (Hongria), Umberto Eco (Itàlia), Wojciech Jagielski o Anna Bikont (Polònia), i un autor representant Romania. L'Institut Ramon Llull va fer possible la participació de Jordi Puntí al festival.

Diada de Sant Jordi a la Delegació del Govern de la Generalitat de Catalunya a Brussel·les

Amb motiu de la celebració de la Diada de Sant Jordi, l'Institut Ramon Llull i la Delegació del Govern a Brussel·les van col·laborar per oferir un recital poètic a la seu de la Delegació el dia 21 d'abril.

El recital poètic va consistir en un espectacle de la companyia francesa Fitorio que ret homenatge a la figura de Maria Mercè Marçal. L'espectacle ja es va poder veure a l'estand de l'Institut Ramon Llull del Saló del Llibre de París l'any 2013.

Imma Monsó a la Nit de la Littérature de París

L'escriptora catalana Imma Monsó va ser convidada a participar a la *Nuit de la Littérature* organitzada pel Forum des Instituts Culturels Étrangers à Paris (FICEP), atès que l'any 2014 es va publicar la traducció al francès de la seva obra *Tot un caràcter*.

L'acte es va celebrar la tarda del dia 30 de maig al barri Canal de Saint-Martin i va consistir en sis lectures dramatitzades en català, de vint minuts cadascuna, per part de l'autora, acompanyada d'una actriu que es va encarregar de la traducció al francès.

Presentació de l'antologia Trentaquattro poeti catalani per il XXI secolo a l'Institut Cervantes de Roma

L'any 2014 l'Institut Ramon Llull va atorgar una subvenció de traducció a Raffaelli Editore per a la publicació de l'antologia bilingüe català-italià *Trentaquattro poeti catalani per il XXI secolo*, a càrrec del professor i traductor Emilio Luigi Coco. L'editorial va

publicar el llibre a finals del 2014. L'Institut Ramon Llull va organitzar, conjuntament amb l'Institut Cervantes de Nàpols, la presentació de l'antologia. L'acte es va celebrar a la seu de l'Institut Cervantes de Roma el 25 de maig de 2015 i hi va assistir l'antòleg Emilio Luigi Coco i els poetes David Castillo, Teresa Colom i Lluís Calvo.

Poetes itinerants. Intercanvi de poesia amb l'Institut Etxepare

Poetes itinerants és una trobada bilateral en què intervenen tres poetes catalans i tres poetes bascos en una lectura de textos bilingüe.

La primera trobada va tenir lloc el 28 de maig de 2015 a la seu de l'Institut Ramon Llull, i hi van participar els poetes Rikardo Arregi, Iñigo Astiz, Itxaro Borda, Mireia Calafell, Jordi Julià i Jordi Llavina. Aquests mateixos poetes han participat a una trobada el 15 de gener de 2016 a la nova seu d'Etxepare, el Centre Internacional de Cultura Contemporània Tabakalera de Sant Sebastià.

L'Etxepare Euskal Institutua coordinarà la confecció d'una publicació digital que recopili les traduccions eusquera-català i català-eusquera dels poetes participants en aquesta edició i que estarà disponible al web d'ambdós instituts. La publicació es podrà ampliar a altres textos d'edicions posteriors.

Presentació de les traduccions del poeta Joan Vinyoli a la seu de la Stiftung Lyrik Kabinett de Munic

Al desembre del 2014 la revista *Sprache im Technisches Zeitalter (SpritZ)* va publicar una selecció de poemes de Joan Vinyoli traduïts a l'alemany per Àxel Sanjosé, amb motiu del centenari del naixement del poeta. Aquesta reconeguda revista literària, fundada el 1961 per Walter Höllerer i dirigida actualment per Thomas Geiger, posa el focus en la poesia i la narrativa, l'assaig, els textos teòrics i les traduccions.

Stiftung Lyrik Kabinett és una fundació pública sense ànim de lucre que té com a objectiu principal preservar i difondre la poesia internacional. La seva biblioteca conté més de 50.000 exemplars de poesia alemanya, internacional, de primeres edicions, de llibres il·lustrats i de llibres d'artista, i les seves instal·lacions acullen una activitat literària regular.

L'Institut Ramon Llull va donar suport a la presentació de les noves traduccions del poeta Joan Vinyoli a la seu de la Stiftung Lyrik Kabinett l'11 de febrer de 2015, a càrrec de Miquel de Palol.

Suport a la literatura infantil i juvenil

L'Institut Ramon Llull ha convocat durant el 2015 la segona edició d'una línia d'ajuts destinada a facilitar la internacionalització de la literatura infantil i juvenil i dels il·lustradors: l'ajut per a la publicació a l'estranger d'àlbums o llibres il·lustrats. El 2015 s'han atorgat un total d'onze subvencions a editorials com ara La Nuova Frontiera (Iratxe López), Éditions Flammarion (Xavier Salomó), Editora 34 (Emilia Lang) i Éditions d'Orbestier (Dani Torrent), entre d'altres.

L'Institut Ramon Llull també ha assistit a la Fira del Llibre de Bolonya i al Salon du Livre de Montreuil.

Promoció del pensament en institucions culturals i acadèmiques

Per tal de facilitar el diàleg i l'intercanvi entre els assagistes i investigadors catalans i balears i els seus interlocutors estrangers, l'Institut Ramon Llull afavoreix l'organització d'actes en universitats i centres culturals estrangers (seminaris, taules rodones, conferències). En aquest marc, el 2015 s'ha dut a terme l'actuació següent:

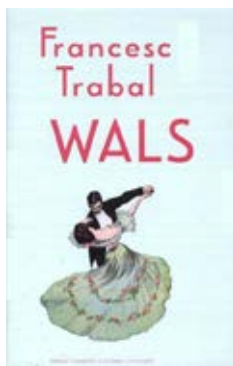
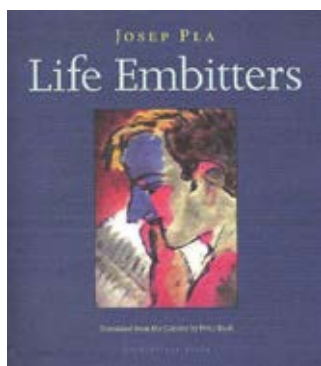
Colloque international Barcelone-Paris: Transferts intellectuels et capitales culturelles

Entre els dies 30 de setembre i 2 d'octubre de 2015 va tenir lloc el *Colloque international Barcelone-Paris: Transferts intellectuels et capitales culturelles*, organitzat per la Universitat de Barcelona i el Museu d'Història de Barcelona, en col·laboració amb l'Institut d'Histoire Moderne et Contemporaine i la Universitat de París I. El col·loqui es va celebrar a l'Institut d'Études Avancées de París amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull.

L'objectiu del col·loqui era estudiar i donar a conèixer les relacions intel·lectuals entre Barcelona i París des de la perspectiva de la literatura comparada, la història comparada dels intel·lectuals i la història cultural. Al col·loqui hi van participar fins a quinze conferenciant, catalans i francesos, i especialistes com ara Maria-Estrella Massip Graupera, Roxana Nadim, Sílvia Coll-Vinent Puig, Montserrat Prudon-Moral, Stéphane Michonneau, Vincent Robert, Marc Audí, Eliseu Trenc, Béatrice Joueux-Prunel i Henri Garric.

Subvencions per organitzar seminaris o activitats de recerca i reflexió en el camp de les humanitats i les ciències socials

L'any 2015 no s'ha convocat aquesta subvenció.

Suport als traductors literaris

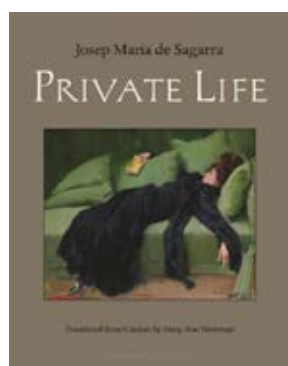
Amb l'objectiu de garantir la qualitat de les traduccions de literatura catalana que es publiquen i de detectar i formar nous traductors a llengües en les quals hi ha pocs traductors literaris en actiu, l'Àrea de Literatura i Pensament ha posat en marxa un programa que se serveix dels instruments següents:

Subvencions per a la residència de traductors de literatura catalana

Aquesta convocatòria pública per a estades de treball dels traductors de literatura catalana es realitza en col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona. La convocatòria de 2015 ha estat dotada amb 8.000 € i ha rebut set sol·licituds, totes resoltes favorablement, per un import total de 7.535 €.

Llengües

Croat	1
Grec	1
Hongarès	2
Itàlia	1
Neerlandès	2
TOTAL	7

Programa de Traducció Literària *Word for Word*

La Universitat de Columbia de Nova York, a través de la seva prestigiosa School of the Arts, i la Universitat Pompeu Fabra, a través de l'UPF-IDEC, han subscrit un acord de col·laboració per dur a terme el Programa de Traducció Literària *Word for Word*, amb la participació de l'Institut Ramon Llull i la Fundació Han Nefkens.

El Programa ha permès que estudiants dels màsters d'Esriptura Creativa d'ambdues universitats hagin establert un intercanvi cultural en l'àmbit de la creació i la traducció literària. L'objectiu és fomentar les relacions entre escriptors emergents catalans i nord-americans, i alhora estimular la recerca de traductors literaris potencials de la literatura catalana a l'anglès —una de les línies d'actuació prioritàries en què treballa l'Institut Ramon Llull.

Els estudiants que han participat en el Programa han estat, per part de l'UPF-IDEC, Aina Baraldés i Marta Carnicero, i, per part de la Universitat de Columbia, Alicia Meier i Scott Shanahan. Els intercanvis van començar durant l'any 2014, quan els dos estudiants de Columbia van viatjar fins a Barcelona per conèixer els de l'UPF-IDEC. Ambdues parelles d'estudiants van assistir a un programa d'activitats entre els dies 2 i 6 de novembre que els va portar a la Fundació Han Nefkens, a l'UPF-IDEC, a la llibreria Laie CCCB i a l'Institut Ramon Llull. Així mateix, van participar a diverses sessions del Màster en Creació Literària de l'UPF-IDEC. Com a retorn d'aquesta visita, a la primavera 2015 els dos estudiants de

l'IDEC-UPF es van desplaçar a Nova York per acabar la tasca de traducció i cloure l'intercanvi. Les traduccions resultats de l'experiència s'han publicat a l'antologia *Word for Word*, publicada per Ugly Duckling Press.

Projecte ALTA

La American Literary Translators Association (ALTA) és una associació sense ànim de lucre formada per membres de diferents disciplines que proporciona recursos, promoció i suport professional als seus membres: traductors, entitats, institucions acadèmiques i altres persones relacionades amb la traducció literària. La seva missió és donar suport a la tasca dels traductors literaris, estudiants, professors, editors i lectors per tal de consolidar l'àmbit de la traducció literària. L'Institut Ramon Llull ha col·laborat amb el programa de tutoratge d'ALTA (The Mentorship Program), que té com a objectiu facilitar el guiatge professional i la col·laboració entre un traductor experimentat i un de novell en el marc d'un projecte de traducció literària al llarg d'un any acadèmic. La col·laboració es va iniciar a la conferència anual que organitza ALTA a Tucson (Arizona) durant la tardor de 2015. Després, durant la resta de l'any, la col·laboració professional ha continuat per diversos canals de comunicació (Skype, telèfon, correu electrònic, etc.). El traductor professional seleccionat ha estat Ronald Puppò i el traductor novell, Scott Shanahan.

Literatura i Pensament

Projecte Ledig House

L'any 2015 l'Àrea de Literatura i Pensament ha mantingut la col·laboració amb la residència internacional d'autors i traductors Art Omi Inc. per a un projecte entre ambdues institucions. El projecte consisteix en l'acollida d'un escriptor per part d'Art Omi Inc. amb un objectiu doble: que, a mitjà termini, l'estada afavoreixi les traduccions de la seva obra a la llengua anglesa i que a la vegada impulsi la integració d'aquests autors en els circuits literaris estrangers.

Enguany Art Omi Inc. va acollir la residència de Marina Espasa entre l'11 de setembre i el 8 d'octubre.

Projectes europeus Schwob

Des del 2013 l'Institut Ramon Llull participa en el projecte europeu Schwob, que té com a finalitat donar a conèixer arreu d'Europa clàssics d'alta qualitat literària que han estat poc o gens traduïts. Els impulsors del projecte són les institucions de promoció de la literatura de Polònia, Finlàndia, Gal·les, els Països Baixos i l'Institut Ramon Llull, a més de la Societat Europea d'Autors (Finnegans's List). El projecte, presentat amb èxit a la convocatòria del programa Cultura 2007-2013 de la Unió Europea, tenia una durada inicial prevista de dos anys, fins a l'abril de 2015. El seu pressupost total va ser de 400.000 €, amb un finançament del programa europeu del 50% i una contribució de l'Institut Ramon Llull de 61.822 € per a tot el període.

El 2015 s'han dut a terme les últimes accions del projecte.

87
ajuts a la
traducció
atorgats

48
activitats de
promoció de
la literatura
subvencionades

Presència a
26
països

Arts escèniques

Promovem la difusió internacional del teatre, la dansa, el circ, les arts de carrer, el teatre d'objectes i titelles i les arts escèniques per a tots els públics

L'objectiu principal de l'Institut Ramon Llull en l'àmbit de les arts escèniques és difondre-les en tota la seva diversitat als escenaris internacionals més representatius. Al festival Avignon le OFF, per exemple, s'ha representat per quarta vegada el programa d'arts escèniques "Avignon à la catalane", que comença a consolidar-se com un festival català dins del propi festival.

A més, enguany l'Institut Ramon Llull, en col·laboració amb l'Institut del Teatre, ha apostat per donar suport a la presència de la creació catalana en un esdeveniment de gran prestigi i projecció internacional com és la Quadriennial de l'escenografia de Praga, amb l'objectiu de contribuir al posicionament internacional de l'obra dels artistes vinculats a l'escena catalana.

La singularitat creativa i el gran potencial d'internacionalització del circ i la dansa han protagonitzat dues accions destacades: la participació activa de l'Institut Ramon Llull a les reunions del projecte europeu de circ *Autopistes*, i la programació d'un cicle de circ català en el marc del seminari final d'avaluació del projecte a La Grainerie (Balma, França). A més, la dansa catalana també ha estat present a la Biennale de danse de Val de Marne (França).

S'ha prioritzat la col·laboració amb teatres i festivals dels països on l'Institut Ramon Llull té delegacions: la programació catalana al Teatre Burghof de Lörrach i a la Volksbühne de Berlín; el Between the Seas Festival of Mediterranean Performing Arts de Nova York; les Rencontres Chorégraphiques de Seine-Saint Denis i la Chartreuse d'Avinyó, i el Be Festival de Birmingham i el Dance Umbrella de Londres. En tots aquests escenaris l'Institut Ramon Llull ha continuat apostant pels projectes de caràcter innovador, els nous llenguatges i els creadors més contemporanis.

I també s'ha incidit particularment en la difusió de les arts escèniques catalanes a ciutats que són un referent en el sector a l'Amèrica del Sud, com ara el Festival Santiago a Mil, la programació de la "Semana catalana" a la Sala Timbre 4 de Buenos Aires, impulsada per Temporada Alta, i la programació de coproduccions del Festival Grec de Barcelona a Polo Circo i al Festival Internacional de Buenos Aires.

Pel que fa al suport a la mobilitat d'artistes, en l'àmbit de les arts escèniques i la música s'han posat en marxa dues noves convocatòries amb la finalitat d'adequar-les a les necessitats del sector i a la legislació vigent.

Acords de col·laboració amb festivals, plataformes i equipaments internacionals

Un dels objectius principals de l'Àrea de Creació de l'Institut Ramon Llull és donar suport a les arts escèniques catalanes per tal que la seva presència a l'estranger sigui continuada. L'any 2015 s'han subscrit un total de setze acords amb equipaments internacionals de primer nivell que han permès assolir aquest objectiu. A més, s'han signat altres nou acords amb equipaments catalans per donar suport a les seves accions d'internacionalització.

Amèrica del Nord

Àngels Aymar i Ytuquepintas a Between the Seas Festival of Mediterranean Performing Arts (Nova York, Estats Units)
Del 7 al 13 de setembre

El festival Between the Seas Festival of Mediterranean Performing Arts va ser creat l'any 2011 i és l'únic festival de l'Amèrica del Nord centrat, exclusivament, en les arts escèniques contemporànies dels països de la Mediterrània. El festival se celebra cada any, durant una setmana, a la ciutat de Nova York. L'Institut

Ramon Llull hi va participar per primera vegada l'any 2014, amb la presentació de la lectura dramatitzada de la trilogia d'Esteve Soler *Contra la democràcia, Contra el progrés i Contra l'amor*. El 2015 s'hi ha presentat l'obra de la dramaturga Àngels Aymar i un espectacle per a tots els públics a càrrec de la companyia Ytuquepintas. D'una banda, Aymar va dirigir la posada en escena del seu text *Hearts beating like drums*, que van representar actrius americanes els dies 11 i 12 de setembre. De l'altra, la companyia Ytuquepintas va presentar el seu espectacle de sorra, música i titelles *Dreams of the Mediterranean* els dies 9 i 10 de setembre. En total es van dur a terme quatre funcions.

Amèrica del Sud

Ernesto Collado, Sergi López i Pep Tosar a Temporada Alta/"Semana catalana" a Buenos Aires i Montevideo (Argentina i Uruguai)

Del 27 de gener a l'11 de febrer

Una vegada més, Temporada Alta ha impulsat la "Semana catalana" a la Sala Timbre 4 de Buenos Aires, tot afegint enguany una extensió a la ciutat de Montevideo, al Teatro Solis i a la Sala Verdi. S'hi van poder veure tres espectacles: *Constructivo*, d'Ernesto Collado i Piero Steiner; *Non Solum*, de Sergi López, i *Con la claridad aumenta el frío*, de Thomas Bernhard, dirigida per Pep Tosar.

La "Semana catalana" es va completar amb la tercera edició del "Torneig de dramaturgia catalanoargentina", on en aquesta ocasió van participar els autors Daniel Freixas i Roger Peña. Se'n van fer 25 funcions.

Sarruga i Antigua i Barbuda al festival Santiago a Mil (Santiago de Xile, Xile)

Del 3 al 25 de gener

El Festival Internacional Santiago a Mil s'ha consolidat com un dels festivals internacionals de referència de tota l'Amèrica Llatina. El 2015 ha celebrat la 22a edició a la ciutat de Santiago de Xile, amb extensions a altres regions xilenes com Valparaíso, Antofagasta, Bío Bío, O'Higgins i Tarapacá. El Festival ha programat al voltant de 91 espectacles de 24 països diferents, i en aquesta ocasió hi han participat dues companyies catalanes: Sarruga, amb l'espectacle *Hannavas*, i Antigua i Barbuda, amb el *Cavall de ferro*. En total han realitzat 25 funcions.

Europa

La Veronal i Mal Pelo a la Biennale de danse de Val de Marne (França)

Del 5 de març al 3 d'abril

La Biennale de danse de Val de Marne és un festival organitzat per La Briqueterie, un dels deu centres coreogràfics existents a França, pertanyent a la mateixa xarxa que el Centre de Développement Chorégraphique Les Hivernales d'Avinyó, amb la qual l'Institut Ramon Llull ha col·laborat en ocasions anteriors. La Biennale, que té el suport de la Unió Europea, ha celebrat l'any 2015 la divuitena edició. A la inauguració del festival d'enguany hi han participat dues companyies catalanes: La Veronal i Mal Pelo, que havien realitzat una residència prèvia al centre coreogràfic. La Veronal va actuar amb l'espectacle *Los pájaros muertos*, i Mal Pelo amb *Le cinquième hiver*. Es van dur a terme tres funcions.

Arts escèniques

Programació catalana a la temporada del Teatre Burghof (Lörrach, Alemanya)

Temporada 2015-2016

El Teatre Burghof, situat a la ciutat de Lörrach i fronterer amb França i Suïssa, atrau molt públic de tots tres països i presenta una programació tant nacional com internacional en l'àmbit de les disciplines del teatre, la música, la dansa, el teatre i la literatura. Amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull s'ha organitzat un "Focus Catalunya" que entre 2015 i 2016 ha convidat Marinah, Che Sudaka i Ponten Pie. La presència de les tres companyies ha estat una oportunitat per conèixer la música i el teatre català i per difondre-les al mercat alemany. Entre el 13 de novembre de 2015 i el 24 de gener de 2016 s'han realitzat tres actuacions.

Albert Quesada al festival Rencontres Chorégraphiques Internationales de Seine-Saint-Denis (França)

Del 5 de maig al 13 de juny

Rencontres Chorégraphiques Internationales de Seine-Saint-Denis és un dels festivals europeus més emblemàtics, amb uns orígens que es remunten a l'any 1969. Està dedicat a la dansa contemporània i destaca per la seva atenció als creadors emergents més internacionals. L'edició del 2015 ha inclòs a la programació la peça *Wagner & Ligeti*, de la companyia catalana d'Albert Quesada, els dies 30 i 31 de maig. L'Institut Ramon Llull també havia col·laborat en l'edició anterior, que va programar les companyies catalanes El Conde de Torrefiel, La Veronal, Pere Faura i Sònia Sanchez.

Atresbandes i Bot Project al Be Festival (Birmingham, Regne Unit)

Del 23 al 27 de juny

El Be Festival se celebra anualment des de l'any 2010 a Birmingham i s'està consolidant com un dels certàmens de nova creació de referència al país. Cada any es programen vint companyies de tota Europa amb la voluntat de donar a conèixer la creació contemporània internacional. El festival inclou, també, una secció de taules rodones amb l'objectiu de fomentar el debat sobre la situació de les arts escèniques. La companyia barcelonina Atresbandes hi va participar el 2012 i, arran de l'èxit del seu espectacle anterior, ha inaugurat l'edició 2015 del festival amb la seva nova peça *Locus Amoenus*. En aquesta edició també hi ha participat la companyia de circ de carrer Bot Project, que ha presentat *Collage*.

Presència d'artistes catalans a La Villette (París, França)

Del 4 al 5 d'abril

La Villette és un equipament cultural de primer nivell que promou una política activa de suport a la creació i la difusió mitjançant una programació que afavoreix la interacció entre el públic i els professionals al voltant de la pràctica artística. La seva programació abraça tots els camps de l'espectacle: música, teatre, circ, dansa i cinema, amb una especialització reconeguda en les cultures urbanes. Durant la temporada 2014-2015 La Villette ha programat diversos espectacles d'artistes catalans, com ara *Numax Fagor Plus* i *Le sacre du printemps*, de Roger Bernat (17-21 març); *M.U.R.S.*, de La Fura dels Baus (9-28 de juny); *Bestias*, de la companyia francocatalana Baró d'Evel (29 juny-25 juliol), i l'espectacle *Pelat*, de Joan Català, que va tenir el suport de l'Institut Ramon Llull.

Quadriennal d'escenografia de Praga (República Txeca)

Del 18 al 28 de juny

La Quadriennal de Praga, organitzada des del 1967 pel Ministeri de Cultura Txec i l'Institut del Teatre de la ciutat, és l'esdeveniment d'escenografia i arquitectura teatral més gran del món, un espai de referència de les arts escèniques a escala mundial que inclou exposicions, un recinte firal, espectacles, lectures, etc. El 2015 l'Institut del Teatre, amb el suport de l'Institut Ramon Llull, hi ha presentat Catalunya en una exposició que, amb el títol "Catalan Ways", mostra els trets diferencials de la cultura catalana en l'àmbit de l'escenografia. Catalunya ha tingut l'oportunitat de participar en les activitats

següents: una conferència dels escenògrafs Alfons Flores, Franc Aleu i Lluç Castells; un concert de la cantant Claudia Schneider; diverses instal·lacions d'Adrià Pinar i Jan Mech (a la secció "Països i Regions"), i una instal·lació d'Alfred Casas (a la secció "Escoles"). També hi han participat Montse Amenós, Ivan Alcàzar, Antoni Ramon i la companyia Sociedad Doctor Alonso.

Programació catalana al festival Tollwood (Munic, Alemanya)

Del 24 de juny al 19 de juliol

Tollwood és un festival que se celebra a l'Olympiapark Süd de Munic i que programa produccions teatrals i de circ d'arreu del món, així com concerts d'artistes nacionals i internacionals. Des dels seus inicis té l'objectiu d'esdevenir un espai d'intercanvi i internacionalització. La presència de companyies catalanes hi ha estat continuada en les darreres edicions, atès que l'Institut Ramon Llull ja hi va col·laborar el 2010 i el 2011. L'any 2015 Tollwood ha inclòs al seu programa, gràcies al suport de l'Institut Ramon Llull, cinc artistes i companyies catalans: Manolo Alcántara, amb *Rudo*; Osadia, amb un espectacle de carrer de perruqueria artística; Efimer, amb *Traps*; Joan Català, amb *Pelat*, i Ponten Pie, amb *Copacabana*. S'han fet un total de deu actuacions.

"Avignon à la catalane" al festival Avignon le OFF (Avinyó, França)

Del 4 al 26 de juliol

El festival Avignon le OFF se celebra coincidint amb el Festival d'Avinyó, un dels esdeveniments teatrals més importants en l'àmbit internacional. Avignon le OFF programa diàriament uns 1.200 espectacles i ha esdevingut una plataforma de primer ordre per a la difusió de les arts escèniques a França.

"Avignon à la catalane" ha presentat, per quart any consecutiu, una programació específica d'arts escèniques organitzada des de l'Institut Ramon Llull. Els artistes catalans que hi han participat han estat el dramaturg Josep Maria Miró, amb la presentació de dues lectures dramatitzades de les seves obres *Nerium Park* i *Le collaborateurs*; Jordi Purí i l'Orquestra de Cambra de l'Empordà, amb *Concerto a Tempo d'Umore*; Mimaia Teatre, amb *Adiós Bienvenida*, i Roser López Espinosa amb *Lowland*. Entre tots han realitzat cinquanta funcions.

Arts escèniques

Presència d'artistes catalans a la Biennal de Teatre de Venècia (Itàlia)

Del 30 de juliol al 9 d'agost

La Biennal de Teatre de Venècia és un esdeveniment de gran prestigi internacional que busca crear un espai de trobada entre els grans i els nous exponents de l'escena teatral internacional. Àlex Rigola, director i ideòleg de la Biennal, hi ha convidat els principals directors, coreògrafs, actors, dissenyadors de llums, arquitectes, professionals de la comunicació i dramaturgs. D'aquesta manera es crea un espai de debat i discussió sobre el rumb de les arts escèniques, on cada vegada és més difusa la divisió entre les diferents representacions artístiques.

En l'edició del 2015 l'Institut Ramon Llull ha donat suport a la participació de diversos artistes i professionals catalans a la Biennal, com ara Lluís Pasqual, que ha impartit una classe magistral, la periodista Anna Pérez, el dissenyador de llums Albert Faura, l'escenògraf Max Glaenzel i la Agrupación Sr. Serrano, que han impartit tallers. A més, s'hi han presentat els espectacles *El caballero de Olmedo*, de Lope de Vega, dirigida per Lluís Pasqual i coproduïda per La Kompanyia Lliure del Teatre Lliure i la Joven Compañía Nacional de Teatro Clásico, i *A House in Asia*, de la Agrupación Sr. Serrano. Aquesta companyia també ha presentat públicament el resultat del taller realitzat durant la Biennal, amb el títol de *La terra trema*, i ha estat guardonada amb el Lleó de Plata a la innovació teatral.

Prospecció de l'Institut Ramon Llull als Festivals d'Edimburg (Edimburg, Escòcia)

Del 15 al 18 d'agost

Festivals d'Edimburg, entitat que aplega dotze festivals que tenen lloc a Edimburg, va ser creada amb l'objectiu de consolidar, reforçar i introduir la competitivitat global dels festivals de la ciutat.

L'Institut Ramon Llull té previst organitzar una programació d'art i cultura catalana a Edimburg l'estiu del 2017, en col·laboració amb Festivals d'Edimburg. És per aquest motiu que entre el 15 i el 18 d'agost del 2015 va organitzar el viatge d'una delegació a la ciutat.

Programació catalana al Festival Mondial des Théâtres de Marionnette de Charleville-Mézières (França)

Del 21 al 27 de setembre

El Festival Mondial des Théâtres de Marionnettes se celebra cada dos anys a Charleville-Mézières (França). Aquest Festival, creat l'any 1961, és un dels esdeveniments de referència a escala internacional en l'àmbit dels titelles i el teatre d'objectes. Cada edició acull un centenar de companyies dins de la programació *IN*, i aproximadament el mateix nombre en el marc de la programació *OFF*. Del 18 al 27 de setembre de 2015 se'n va celebrar la divuitena edició.

L'Institut Ramon Llull ja havia col·laborat amb el Festival l'any 2011 per fer possible la presentació d'una programació catalana, i el 2015 ha aconseguit programar les companyies Insectotòpics, Karla Kracht & A. Beladiez, Efímer, Mimaia Teatre i Zipit Company, que van actuar en el marc de la programació *IN* del 21 al 27 de setembre. La companyia catalana Campi qui Pugui va actuar en el sector *OFF* del Festival. Es van fer un total de 24 actuacions.

L'Institut Ramon Llull també va organitzar una xerrada en el marc del Festival per presentar les companyies programades i la vitalitat del sector a Catalunya. En aquesta ocasió hi van participar els directors de la Fira Internacional de Titelles de Lleida i Toni Rumbau, director i comissari de l'exposició "Figures del desdoblament".

Programació catalana a La Grainerie (Balma, França)

Del 14 al 18 d'octubre

La Grainerie és una fàbrica de creació de les arts del circ ubicada a Balma, als afores de Tolosa, que dona suport a companyies nacionals i internacionals mitjançant un programa de residències per a la creació, a la vegada que afavoreix projectes de cooperació transfronterers i projectes europeus.

La Grainerie va programar un cicle de circ català del 14 al 18 d'octubre de 2015 a diversos espais de Tolosa, en el marc del festival internacional Européenne de Cirques. S'hi van presentar tres companyies i quatre espectacles: *Animal Religion* (amb *Tauromaquina* i *Indomador*), Joan Català (amb *Pelat*) i Escarlata Circus (amb *Cor Roc*). La programació catalana es va estendre a l'emblemàtic festival de circ CIRCA d'Auch, on també es va presentar l'espectacle *Pelat* de Joan Català. Cal destacar que el cicle català va tenir lloc durant el seminari del projecte europeu *Autopistes: Circus dissemination* i que, per tant, hi va participar un gran nombre de programadors americans i de l'Europa del Nord. Es van fer un total de vuit actuacions.

La Veronal a Dance Umbrella (Londres, Regne Unit)

Del 15 al 31 d'octubre

Dance Umbrella es va fundar l'any 1978 i, des d'aleshores, ha presentat més de 700 artistes de 32 països a Londres, tot consolidant-se com un dels festivals de dansa de referència del Regne Unit. El 2015 se n'ha celebrat la 37a edició, amb la participació de deu companyies que han presentat els seus espectacles a tretze districtes de la ciutat. La progra-

mació ha inclòs la companyia de dansa catalana La Veronal, que, amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull, va presentar l'espectacle *Voronia* al teatre principal de dansa de la capital anglesa, el Sadler's Wells, els dies 19 i 20 d'octubre.

Autopistes: Circus dissemination (Catalunya, França, Suècia i Quebec)

De l'1 de gener de 2014 al 31 de desembre de 2015

L'Institut Ramon Llull ha participat a *Autopistes*, un projecte internacional finançat pel programa Cultura de la Unió Europea que té l'objectiu d'establir i consolidar xarxes de circulació d'espectacles de circ a Europa i l'Amèrica del Nord. El projecte, que s'ha portat a terme entre 2014 i 2015, ha tingut com a socis La Grainerie (Balma, França), Subtopia (Estocolm, Suècia), La Tohu (Mont-real, Canadà) i l'Institut Ramon Llull, amb la col·laboració de l'APCC.

El projecte ha aconseguit crear i activar una xarxa informal de seixanta programadors a l'Amèrica del Nord, els països nòrdics i el sud-oest d'Europa, en la qual ha participat el festival MAC (La Mercè), Trapezi-Fira del Circ de Catalunya i el Teatre Municipal d'Olot (Sismògraf), Fira Tàrraga i Centre Cultural de Terrassa.

També ha donat suport econòmic a la programació de companyies internacionals a Catalunya —al MAC (La Mercè), a Trapezi, al Mercat de les Flors, a Sismògraf i a La Central— i ha potenciat la visibilitat dels artistes catalans, especialment durant la celebració del *workshop* del projecte a Barcelona l'any 2014; a Subcase (Estocolm), el 2015, i a la Grainerie, on s'ha presentat un cicle de circ català el 2015.

Atempo Circ, Escarlata Circus, La Industrial Teatrera, Joan Català i Animal Religion també han rebut suport financer d'*Autopistes* per actuar a vuit festivals dels participants i socis del projecte.

Arts escèniques

Presència a fires i festivals

L'Institut Ramon Llull ha tingut presència a diverses fires i festivals d'arreu amb l'objectiu d'ampliar i consolidar circuits i de continuar establint una xarxa de contactes internacionals, element imprescindible i de gran valor per dur a terme la promoció exterior de la creació catalana. El 2015 ha tingut presència al festival Avignon le OFF, a Subcase (Estocolm), al festival Européenne de Cirques (Balma), a TCG (Cleveland), al festival Montréal Complètement Cirque, a l'APAP (Nova York), a la Cultural Mobility Conference (Nova York), a Under the Radar (Nova York), a Kulturbörse Freiburg, a Via Thea (Görlitz), al festival Tollwood (Munic), a Mime Festival (Londres), al Be Festival (Birmingham), a Greenwich + Docklands International Festival (Londres), a l'Edinburgh International Festival, a l'Edinburgh Fringe Festival, al Dance Umbrella (Londres), a Juste pour rire (Mont-real), al Festival Mondial de Marionnettes de Charleville-Mézières, a la Fira Internacional de Titelles de Lleida, a la Fira Tàrraga, al Festival Temporada Alta de Girona, a Trapezi-Fira de Circ de Catalunya, al Festival Escena Poble Nou, a Aerowaves del Mercat de les Flors, a l'IPAM-Festival Grec de Barcelona i a les Festes de la Mercè.

En algunes d'aquestes fires, festivals i programacions celebrats a Catalunya, l'Institut Ramon Llull ha donat suport a la presència de programadors de procedència internacional i estatal per tal que poguessin conèixer de prop la producció artística catalana, i ha iniciat contactes per a col·laboracions futures. S'han convidat un total

de 28 programadors als festivals següents: Fira Internacional de Titelles de Lleida (set programadors), Festival Escena Poble Nou (quatre programadors), IPAM del Festival Grec de Barcelona (dos programadors), exposició d'objecte i titelles "Figures del desdoblament" (quatre programadors), i Aerowaves-Mercat de les Flors (onze programadors).

Projecció exterior de la dramaturgia

Amb la finalitat de donar a conèixer la dramaturgia catalana contemporània, l'Àrea de Creació de l'Institut Ramon Llull col·labora per fer possible la presència dels nostres dramaturgs en diferents espais de diàleg i debat.

Fundació Sala Beckett/ Obrador Internacional de Dramaturgia (Barcelona)

El mes de gener de 2009 l'Obrador de la Sala Beckett va posar en marxa, gràcies a la col·laboració amb l'Institut Ramon Llull, Catalandrama (www.catalandrama.cat), una base de dades que recull informació sobre les traduccions de textos dramàtics catalans a altres llengües. El portal ofereix la possibilitat de sol·licitar les traduccions a través d'Internet i de manera gratuïta, amb l'objectiu d'afavorir la difusió internacional del teatre català contemporani. L'Institut Ramon Llull ha mantingut aquesta col·laboració al llarg del 2015 per poder seguir incorporant nous autors catalans, noves peces teatrals i noves traduccions en aquest repositori que, al mateix temps, és una eina de promoció extraordinària.

Teatre Nacional de Catalunya (Barcelona)

L'Institut Ramon Llull va subscriure el 2013 un conveni amb el Teatre Nacional de Catalunya (TNC) amb la finalitat de donar suport a la presència d'aquest espai i de la dramaturgia catalana a l'estranger. L'any 2015 la col·laboració entre les dues institucions ha permès dur a terme les traduccions al francès, l'anglès i l'italià del text *Víctoria*, de Pau Miró. També ha possibilitat l'assistència de Georg Stecker, director artístic del Musik Theater

de Viena, a l'estrena de l'espectacle *Patetisme Il·lustrat*, de Carles Santos.

Park Theatre (Londres, Regne Unit)

Del 14 al 15 de maig

El text *La pell en flames*, del dramaturg català Guillem Clua, es va estrenar en anglès al Park Theatre de Londres el 14 de maig, interpretat per la companyia Bots and Barrals, dirigida per la catalana Sílvia Ayguadé i el britànic Franko Figuereido. Va ser el primer projecte d'aquest tipus nascut al Regne Unit amb la voluntat de divulgar la dramaturgia catalana contemporània entre el públic internacional. El Park Theatre ja havia impulsat, l'any 2013, la primera mostra de teatre català amb les obres *El verí del teatre*, de Rodolf Sirera, i *Contra la democràcia*, d'Esteve Soler, amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull. Guillem Clua va ser convidat a una sessió de preguntes amb la premsa per presentar l'obra i participar en un debat amb el públic i la directora del muntatge. L'obra va estar en cartell fins al 6 de juny.

Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz (Berlín, Alemanya)

Del 19 al 20 d'octubre

El teatre Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz és un dels més importants de Berlín i un referent en l'escena contemporània internacional. Enguany ha posat en marxa un projecte internacional per intercanviar idees i experiències entre Berlín i Barcelona en l'àmbit del teatre fet per joves, amb l'objectiu d'establir un diàleg entre les dues ciutats i les dues maneres de fer teatre juvenil. La companyia de teatre

jove Els malnascuts, de la Sala Beckett de Barcelona, ha participat, gràcies a la col·laboració de l'Institut Ramon Llull, en aquest projecte d'intercanvi pedagògic i teatral. Això ha permès que la companyia presentés el seu treball a la Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz el dies 19 i 20 d'octubre del 2015.

La Chartreuse d'Avinyó (França)

Del 8 al 12 de juny

Amb motiu de la iniciativa del Ministeri de Cultura francès d'impulsar el programa *La Belle Saison avec l'enfance et la jeunesse*, destinat a promouvoir les escriptures teatrals adreçades al públic infantil i juvenil, la Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques (SACD) ha organitzat per primera vegada una acció internacional per fer treballar conjuntament un equip de joves dramaturgs de diferents països sota la tutela d'un equip de cinc dramaturgs consolidats, un dels quals era estranger. L'Institut Ramon Llull ha col·laborat en aquest projecte facilitant la participació de dos escriptors en llengua catalana, el jove dramaturg Joan Yago i el dramaturg consolidat Carles Batlle. El seminari de treball sobre l'escriptura teatral per al públic infantil ha tingut lloc a la Chartreuse d'Avinyó.

Convocatòria de subvencions per a desplaçaments d'artistes a l'exterior

Una de les eines principals de l'Institut Ramon Llull per incrementar la presència de la creació catalana a l'exterior és la convocatòria pública d'ajuts a desplaçaments d'artistes catalans.

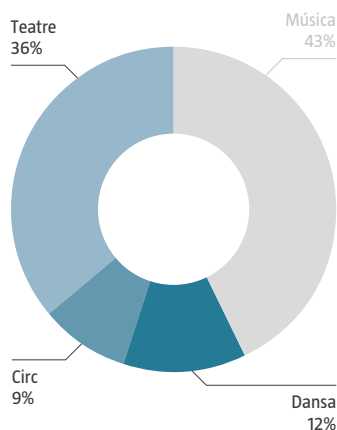
El 2015 s'han posat en marxa dues noves convocatòries d'ajuts a la mobilitat d'artistes en l'àmbit de les arts escèniques i la música, amb l'objectiu d'adequar-les a les necessitats del sector, a la legislació vigent i a la gestió telemàtica. Per una banda, s'ha creat una línia de suport a la mobilitat per a activitats programades a l'exterior adreçada als artistes que recorren a l'Institut Ramon Llull per realitzar cinc o més actuacions a dos o més països, amb la finalitat de resoldre conjuntament tota l'activitat dels sol·licitants en un sol expedient i facilitar-ne la tramitació. Per l'altra, s'ha creat una línia de suport a la mobilitat per a actuacions ja realitzades (una actuació o una gira) per tal de permetre més flexibilitat en els terminis.

Cal destacar que enguany l'Institut Ramon Llull ha incorporat experts externs a la comissió que valora i puntua les sol·licituds rebudes, d'acord amb els criteris de valoració establerts a la convocatòria.

Arts escèniques

Mobilitat d'artistes 2015 - arts escèniques

Repartiment dels recursos econòmics atorgats a través de les convocatòries de suport a la mobilitat d'artistes en l'àmbit de les arts escèniques i la música

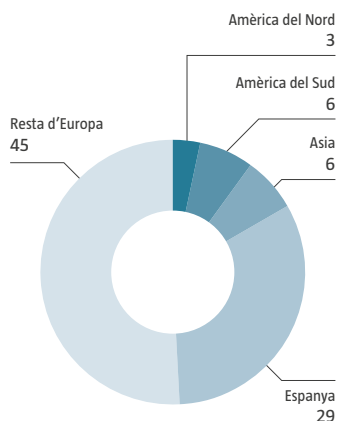
55
companyies que
han actuat a

35
països i han
realitzat

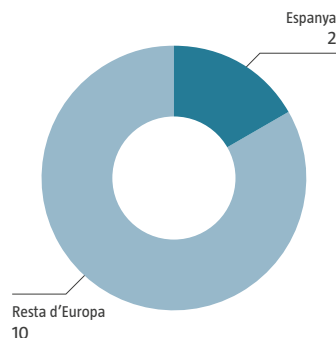
580
funcions

Distribució geogràfica dels 126 desplaçaments realitzats amb el suport de l'Institut Ramon Llull en l'àmbit de les arts escèniques:

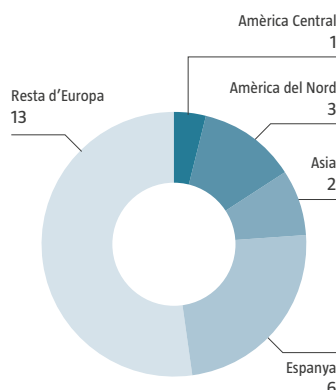
89 desplaçaments en l'àmbit del teatre

12 desplaçaments en l'àmbit del circ

25 desplaçaments en l'àmbit de la dansa

Donem suport a la presència de les produccions catalanes en els principals festivals i circuits del món

L'objectiu principal de l'Institut Ramon Llull dins l'àmbit del cinema i el món audiovisual és aconseguir una presència continuada en els escenaris i festivals internacionals més representatius. Per aconseguir-ho ha fomentat la visibilitat del cinema català i els seus equips artístics en circuits internacionals, a través del suport a equipaments i festivals que donen una rellevància especial al cinema català.

A la vegada, ha reforçat la col·laboració amb els festivals i institucions que dediquen part de la seva programació al cinema català, com ara el Cambridge Film Festival o l'Institute of Contemporary Arts (ICA) de Londres, que ha mantingut una programació continuada de cinema català durant tot l'any.

El caràcter singular i alhora universal del cinema català ha quedat palès en l'organització de la mostra de cinema català de Torí, un projecte impulsat per l'Institut Ramon Llull amb l'objectiu de fer arribar al públic de la ciutat italiana les últimes produccions del nostre cinema.

Per tal que la producció audiovisual catalana pugui tenir una difusió internacional, s'han mantingut els ajuts a les traduccions per a la subtitulació de llargmetratges, documentals i curtmetratges.

Acords de col·laboració amb equipaments internacionals

L'Institut Ramon Llull estableix acords de col·laboració amb equipaments i festivals de cinema internacionals per a la difusió i exhibició de la cinematografia catalana a l'exterior. El 2015 ha signat vuit acords d'aquest tipus.

Dance on Camera (Nova York, Estats Units)

Del 30 de gener al 3 de febrer
Dance on Camera és un festival organitzat per la Film Society of Lincoln Center i la Dance Films Association que presenta treballs cinematogràfics sobre dansa al Lincoln Center de Nova York, on s'ha celebrat els últims dinou anys. Tot i que moltes de les projeccions són estrenes americanes, en l'edició del 2015 el festival ha seleccionat el documental *Moviment Perpetu*, d'Isaki Lacuesta, coproduït, entre altres, per l'Institut Ramon Llull l'any 2013. La projecció del documental, que repassa la història de la dansa a Catalunya, va tenir lloc el 3 de febrer i va ser presentada pel coreògraf Cesc Gelabert.

"Catalan Avant-Garde" a l'Institute of Contemporary Arts (Londres, Regne Unit)

Del 28 de febrer al 18 de desembre

L'Institut Ramon Llull ha coorganitzat, amb l'Institute of Contemporary Arts (ICA) i l'empresa Reel Solutions, una programació regular de cinema català a Londres amb el títol "Catalan Avant-Garde at the ICA". S'hi han presentat un total de sis films amb una periodicitat bimestral amb la intenció de fomentar el coneixement del cinema contemporani català entre el públic britànic. Per primera vegada una iniciativa

d'aquestes característiques ha permès la presència continuada —durant un any sencer— de l'actualitat cinematogràfica catalana a la ciutat de Londres.

Les pel·lícules presentades, de la mà dels seus directors, han estat les següents: *Sobre la marcha*, de Jordi Morató; *El café de la Marina*, de Sílvia Munt; *Tots volem el millor per a ella*, de Mar Coll; *Born*, de Claudio Zulián; *La Plaga*, de Neus Ballús, i *El cant dels ocells*, d'Albert Serra.

Festival de Cine Español y Cine Latino (Tubinga, Alemanya)

Del 15 al 22 d'abril

El festival, organitzat per l'associació Cine Latino-Cine Español, és la plataforma de difusió més important a Alemanya del cinema espanyol i llatinoamericà. L'edició del 2015 ha inclòs la participació dels directors Jordi Morató i Lluís Miñarro, i la projecció de vuit pel·lícules catalanes: *10.000 km*, de Carlos Marqués-Marcet; *Hermosa Juventud*, de Jaime Rosales;

Sobre la marcha, de Jordi Morató; *Murieron por encima de sus posibilidades*, d'Isaki Lacuesta; *La maniobra de Heimlich*, de Manolo Vazquez; *Càbala Caníbal*, de Daniel V. Villamediana, i *Antígona despierta*, de Lupe Pérez García.

Festival de cinema de La Rochelle (França)

Del 26 de juny al 5 de juliol

El Festival International du Film de la Rochelle és un dels festivals cinematogràfics més rellevants de França, ja que cada any s'hi presenten unes 250 pel·lícules de cineastes d'arreu del món. L'any 2013 el Festival va retre homenatge a José-Luis Guerin amb la projecció de la seva filmografia completa. Arran d'aquest esdeveniment, el Festival va encarregar al cineasta català la realització d'una pel·lícula sobre la catedral de La Rochelle: *Le Saphir de Saint-Louis*. La pel·lícula s'ha estrenat durant l'edició 2015 de la mà del director.

London Spanish Film Festival, "Catalan Window" (Londres, Regne Unit)

Del 24 al 30 de setembre

El London Spanish Film Festival va néixer l'any 2005 amb la intenció de donar a conèixer el cinema espanyol contemporani al Regne Unit. L'Institut Ramon Llull hi col·labora des del 2009, any en què es va començar a organitzar una "Catalan Window". En el marc d'aquesta finestra catalana i de l'"Special Focus", l'any 2015 els directors Manuel Burque, Isabel Coixet, Fernando Pomares i Belén Macías hi han assistit com a representants de les pel·lícules següents: *Requisitos para ser una persona normal*, de Burque; *Marsella*, de Macías; *La muerte en la Alcarria*, de Pomares, i *Learning to Drive*, de Coixet ("Special Focus").

London Film Festival (Londres, Regne Unit)

Del 7 al 18 d'octubre

El British Film Institute és una de les organitzacions amb més prestigi a nivell europeu en el sector cinematogràfic. El 2015 ha organitzat, per tercer any consecutiu, una programació catalana en el marc del London Film Festival (BFI), que enguany ha celebrat la 59a edició. S'hi ha presentat el llargmetratge *El cadáver de Anna Fritz*, d'Hèctor Hernández, i el curtmetratge *Interior, Família*, d'Esteve Soler. Hi han assistit els dos directors i l'actriu Anna Ribas.

DokuMontag-Centre Cultural txec (Berlín, Alemanya)

5 d'octubre

El Tschechisches Zentrum de Berlín (Centre Cultural Txec de Berlín) programa dos documentals cada mes dins de la sèrie *DokuMontag*, l'argument dels quals gira entorn dels problemes socials i els drets humans. Amb una vocació completament europea i internacional, *DokuMontag* projecta documentals de tots els països membres de la xarxa EUNIC —de la qual la Delegació de Berlín de l'Institut Ramon Llull és membre. En el marc de *DokuMontag*, el dia 5 d'octubre de 2015 es va projectar el documental *Gabor*, dirigit per Sebastián Alfie, amb la presència del director per a la presentació i el debat posterior.

Cambridge Film Festival (Regne Unit)

Del 3 al 13 de setembre

El Festival de Cinema de Cambridge, dirigit per Tony Jones, és un certamen dedicat al cinema independent internacional que té lloc a diverses sales de cinema de la ciutat, així com a espais no convencionals a l'aire lliure. Enguany la 34a edició del Festival ha celebrat la quarta edició de la mostra catalana de Cambridge, que en aquesta ocasió ha proposat la projecció de les set pel·lícules catalanes següents: *Rastres de sandal*, de Maria Ripoll; *Born*, de Claudio Zulián; *El café de la Marina*, de Sílvia Munt; *El camí més llarg per tornar a casa*, de Sergi Pérez; *Tots els camins de Déu*, de Gemma Ferraté; *Herois invisibles*, de Jordi Torrent, i *Gabor*, de Sebastián Alfie.

Projecció exterior d'entitats sectorials de Catalunya

L'Institut Ramon Llull estableix acords amb entitats sectorials catalanes de naturalesa diversa especialitzades en la difusió internacional de la creació cinematogràfica. L'any 2015 ha signat dos acords d'aquest tipus.

Cinema Catalano in Mostra (Torí, Itàlia)

Del 17 al 19 de setembre

Aquesta mostra de cinema català ha ofert una mirada atractiva i suggerent al cinema català actual, tot donant espai, també, al cinema històric. De la mà de l'Institut Ramon Llull, amb el suport de la Filmoteca de Catalunya, i comissariada per la productora cinematogràfica Èxit Media, s'ha organitzat a Torí la programació següent: *Brigada Criminal*, d'Ignacio F. Iquino, presentada per Esteve Riambau, director de la Filmoteca de Catalunya; *10.000 km*, de Carles Marquet-Marcet; *Stella Cadente*, de Lluís Miñarro, amb la presència del director; *Murieron por encima de sus posibilidades*, d'Isaki Lacuesta, i *El somni*, de Franc Aleu.

ShortCat

ShortCat és el programa de promoció exterior del curtmetratge català que des de fa vuit anys edita Catalan Film & TV. Per segon any consecutiu l'Institut Ramon Llull ha col·laborat amb la producció de la nova edició i ha format part del jurat de selecció. Els curtmetratges escollits han estat: *Don't leave me*, de Laura Jou; *El adió*, de Clara Roquet; *Escudella*, de Lluís Miñarro; *La azotea*, de Damià Serra; *Mater Salvatoris*, de Marc Barceló; *Notes from sometime, later, maybe*, de Roger Gómez i Dani Resines, i *Zero*, de David Victori.

Presència de directors catalans a festivals i plataformes internacionals

L'Institut Ramon Llull ha impulsat la presència del món audiovisual català a l'exterior a través del suport a catorze realitzadors per a la presentació de les seves produccions a diversos festivals i plataformes internacionals, com ara: Docs Barcelona + Medellín (Medellín, Colòmbia); The World Film Festival (Mont-real, Canadà); New York City International Film Festival (Estats Units); Festival Internacional de Derechos Humanos de Buenos Aires (Argentina); Festival Internacional de Cinema de Animação de Espinho (Portugal); Filmer à Tout Prix - Festival des cinémas de réalité (Brussel·les, Bèlgica); Curtacinema - Rio de Janeiro International Short Film Festival (Brasil); 37 Festival Internacional del Nuevo Cine Latinoamericano de La Habana (Cuba); Short Film Festival (Leuven, Bèlgica), i els premis European Film Awards (EFA) de Berlín.

Convocatòria de subvencions per a la subtitulació de la creació audiovisual catalana

Per quart any consecutiu l'Institut Ramon Llull ha obert la convocatòria d'ajuts per a la traducció, l'adaptació i la localització de subtítols de llargmetratges, curtmetratges i documentals produïts a Catalunya. Aquests ajuts són una de les eines principals per a què la creació cinematogràfica catalana sigui present en els circuits internacionals, ja que en fomenta l'exhibició a l'exterior. Cal destacar que enguany l'Institut Ramon Llull ha incorporat dos experts externs a la comissió que valora i puntua les sol·licituds rebudes, d'acord amb els criteris de valoració establerts a la convocatòria.

Convocatòria per a la concessió de subvencions, en règim de concurrència competitiva, per a la subtitulació de llargmetratges, curtmetratges i documentals produïts a Catalunya

S'han atorgat ajuts a la subtitulació, principalment en llengua anglesa i castellana, a un total de 13 llargmetratges, curtmetratges i documentals.

Enfortim la presència continuada de la música catalana en l'escena internacional

El programa de l'Institut Ramon Llull en l'àmbit de la música té com a objecte que l'escena musical catalana —en tota la seva diversitat de gèneres, creadors i formacions— sigui més visible arreu del món.

Pel que fa a les músiques populars, s'ha mantingut la presència internacional amb el programa *Catalan Sounds on Tour*, així com els concerts i gires de grups catalans programats com a cicles específics en els festivals de referència principals. Cal destacar els gèneres del pop, l'*indie*, el flamenc i les músiques perifèriques, que gaudeixen de gran reconeixement. Aprofundir en aquests programes permet mantenir un diàleg crucial gràcies a la unió dels agents culturals del sector musical català i les institucions o plataformes que s'ocupen d'internacionalitzar els creadors.

D'altra banda, l'Institut Ramon Llull, en representació de Catalunya, ha entrat a formar part a la International Association of Music Information Centres (IAMIC), una xarxa mundial d'organitzacions que documenten, promouen i proveeixen informació sobre la música dels seus països de tots els gèneres, molt especialment la música clàssica contemporània, el *world music*, el jazz i el pop, fet que permet una millor difusió dels compositors contemporanis i del repertori català.

Quant a la música clàssica, s'han prioritzat els esforços per promoure l'escena catalana i difondre les formacions de música coral i orquestral catalanes, tot donant suport a les gires internacionals pels circuits i auditoris de prestigi.

En relació amb el suport a la mobilitat d'artistes, en l'àmbit de les arts escèniques i la música s'han posat en marxa dues noves convocatòries amb l'objectiu d'adequar-les a les necessitats del sector i a la legislació vigent.

Acords de col·laboració amb festivals, equipaments i plataformes internacionals

La presència continuada als festivals i equipaments de música establerts internacionals és una eina imprescindible per fomentar la presència dels grups, orquestres i compositors de Catalunya a l'exterior. En l'àmbit de la música, l'any 2015 s'han signat dos acords amb equipaments internacionals i set acords amb equipaments o entitats catalanes per potenciar-ne la internacionalització.

Europa

"Focus Catalunya" a la V Biennial de Flamenc (Amsterdam i Utrecht, Països Baixos)

Del 18 al 30 de gener

En les quatre edicions precedents de 2006, 2008, 2011 i 2013, la Biennial de Flamenc dels Països Baixos va assentar les bases d'una tradició de festival de flamenc al nord d'Europa que es distingeix per la seva qualitat de programació i multidisciplinarietat. L'any 2013 l'Institut Ramon Llull va col·laborar amb la Biennial per a la programació d'un cicle català, que el 2015 s'ha tornat a programar amb la intenció de reunir artistes consagrats i joves valors del flamenc català. Cañizares i Sònia Sanchez, entre d'altres, hi han protagonitzat diverses activitats, i s'ha presentat l'obra del fotògraf Xavier Miserachs. Ha tingut una relle-

vància especial l'estrena mundial del concert de Cañizares amb la *mezzosoprano* Christianne Stojtijn, que ha presentat les cançons negres de Montsalvatge.

Fira Mediterrània (Manresa) **Del 15 al 18 d'octubre**

La Fira Mediterrània de Manresa és un mercat d'espectacles que aplega les noves creacions artístiques inspirades en els trets culturals propis de Catalunya i la Mediterrània. Se celebra anualment des de l'any 1998 i ha esdevingut una convocatòria anual important per als professionals del sector. Paral·lelament, la Fira Mediterrània desenvolupa cada any un Pla d'Acció Estatal i Internacional amb la voluntat de convertir-se en un agent de projecció dels nostres artistes. En el marc d'aquesta línia estratègica, fa dos anys la Fira va establir contactes amb l'Agence Algérienne pour le Rayonnement Culturel (AARC) —institució homòloga de l'Institut Ramon Llull a Algèria—, amb qui va signar un conveni de col·laboració. Gràcies a la participació de l'Institut Ramon Llull, l'artista de flamenc Pere Martínez va actuar el 29 d'octubre a la prestigiosa sala Ibn Zeudoun d'Alger.

Amèrica del Nord **Catalan Sounds on Tour al** **SummerStage Festival (Nova** **York, Estats Units)**

28 de juny

City Parks Foundation organitza el SummerStage Festival, un programa d'actuacions de gran qualitat artística i gratuït per al públic que se celebra de juliol a setembre en diferents parcs de la ciutat de Nova York, però principalment al Central Park. El Festival, pensat per a un públic majoritàriament jove, aposta per les propostes musicals innovadores i poc conegudes als Estats Units. El nombre de públic estimat que assisteix a les diferents programacions és de 5.000 persones al dia.

Durant el Festival, City Parks Foundation organitza programacions senceres d'un dia dedicades a un país, com en els casos de Turquia, Mèxic, el Canadà o Islàndia. Amb el nom *Catalan Sounds on Tour*, el 28 de juny de 2015 l'Institut Ramon Llull i City Parks Foundation van programar, conjuntament i per segon any consecutiu, una tarda-vespre de música catalana amb els artistes DJ Guillamino, Sílvia Pérez Cruz, La Iaia i Oques Grasses.

Projecció exterior de la música **clàssica**

L'Institut Ramon Llull ha establert acords amb entitats sectorials catalanes de naturalesa diversa especialitzades en la difusió internacional de la música, així com acords i convenis amb grups, solistes, institucions, formacions i orquestres catalanes per a projectes internacionals. Alguns dels artistes que han viatjat o presentat les seves obres en el marc d'aquests acords han estat els següents:

Suport a la gira anual del **Centre Internacional de** **Música Antiga (CIMA)**

L'Institut Ramon Llull dona suport a les gires internacionals de la fundació CIMA, entitat musical fundada i dirigida per Jordi Savall. La Capella Reial de Catalunya, Hespèrion XXI, Le Concert des Nations i la resta de formacions vinculades a la fundació han realitzat, durant el 2015, més de cent actuacions internacionals per tot Europa i també pels Estats Units, Àsia i Austràlia. En col·laboració amb els diferents festivals internacionals, ha organitzat un acurat programa d'activitats formatives que inclouen classes magistrals i *workshops*.

Fundació Orfeó Català i Cor de **Cambra del Palau de la Música** **Catalana a Londres, Ljubljana,** **Bremen, Dortmund i Ais de** **Provença**

L'Orfeó Català té com a seu el Palau de la Música Catalana i representa un dels motors principals de la cultura i la tradició coral catalanes. Durant el 2015 l'Institut Ramon Llull ha col·laborat amb les gires de l'Orfeó Català i el Cor de Cambra, del Cor de Noies

CATALAN SOUNDS

The Institut Ramon Llull is pleased to invite you to the concert **Barcelona night** featuring

Lee Ranaldo & Raül Fernández 'Refra'

MONDAY, June 29, 2015
Joe's Pub (425 Lafayette Street, NY, 10013)
Doors at 6:00 PM
Show at 7:00 PM

*From 6:00 to 7:00 PM we'll invite you to a Saborito Damm, the beer of Barcelona.

promoted by **Institut Ramon Llull**
Catalan Language and Culture

sponsored by **Estrella Damm**
THE TASTE OF HUMANITY

Joe's PUB
by John Grisham

Barcelona night

de l'Orfeó Català i del Cor de Cambra del Palau de la Música. En aquest sentit, l'Orfeó Català i el Cor de Cambra van realitzar dues actuacions a Londres al mes d'abril; el Cor de Noies de l'Orfeó Català van actuar al 27th International Festival Summer in Old Ljubljana Town al juliol, i el Cor de Cambra del Palau de la Música va realitzar un concert a Bremen a l'agost i una gira de dos concerts a Dormund i Ais de Provença al novembre.

Escolania de l'Abadia de Montserrat al Beijing National Centre for the Performing Arts i al Shanghai Oriental Art Center (Xina)

De l'1 al 7 de març

L'Escolania de Montserrat, amb més de 800 anys d'història i excel·lència musical, és un dels cors infantils més antics d'Europa.

L'any 2014, amb el suport de l'Institut Ramon Llull, l'Escolania va realitzar una gira de cinc concerts pels Estats Units d'Amèrica amb un programa titulat "Montserrat i Catalunya: mil anys de música", format de dues parts: una primera de cants marians a la Mare de Déu de Montserrat, i una segona de cançons populars catalanes. Gràcies a la repercussió d'aquesta gira, el 2015 una agència xinesa ha convidat l'Escolania a realitzar tres actuacions en els dos auditoris de més prestigi de la Xina: el Beijing National Centre for the Performing Arts i el Shanghai Oriental Art Center.

Acord amb el Gremi d'Editorials de Música de Catalunya (GEMC)

Durant el 2015 s'ha donat continuïtat al conveni de col·laboració amb el Gremi d'Editorials de Música de Catalunya, amb l'objectiu de fomentar la interpretació de repertori català a les orquestres i formacions internacionals. El GEMC, en col·laboració amb l'Institut Ramon Llull, ha proposat a les orquestres internacionals una subvenció que redueix el cost del lloguer d'obres simfòniques de compositors catalans a les orquestres de fora de l'àmbit de parla catalana. En els darrers anys s'ha aconseguit que diverses orquestres estrangeres s'hagin interessat en la programació del nostre repertori. Convé subratllar que aquestes orquestres acaben esdevenint consumidors de música catalana. L'any 2015 aquests ajuts han permès realitzar un total de tretze concerts.

L'Institut Ramon Llull, membre de la xarxa International Association of Music Information Centres (IAMIC)

La International Association of Music Information Centres és una xarxa mundial d'organitzacions que documenten, promouen i proveeixen informació sobre la música dels seus països de tots els gèneres, especialment la música clàssica contemporània i el *world music*, el jazz i el pop. Nascuda l'any 1959, a dia d'avui més de 37 institucions de prestigi de 33 països en són membres. Des del 2009 és reconeguda com a entitat legal segons la legislació de Bèlgica. Després de diversos anys de feina prèvia, l'Institut Ramon Llull ha

estat acceptat com a membre de la xarxa IAMIC, fet que obre les portes a una millor difusió dels compositors contemporanis i el repertori català. L'Institut Ramon Llull considera estratègic formar part d'aquesta associació per tal de trobar vies de col·laboració amb els principals agents actius internacionals en matèria de música contemporània.

Presència a fires, festivals i xarxes i invitacions a programadors

L'Institut Ramon Llull ha tingut presència en diverses fires i festivals amb la finalitat d'ampliar i consolidar circuits, així com de continuar creant una xarxa de contactes internacionals que és imprescindible i de gran valor per dur a terme la seva missió. El 2015 ha tingut presència en fires i festivals nacionals i internacionals de primera línia, com ara l'APAP (Nova York), The Great Escape (Brighton), el Liverpool Sound City, el Meltdown Festival (Londres), el SummerStage (Nova York), el Babel Med Music (Marsella), el Mercat de Música Viva de Vic, el MUTEK (Barcelona), el Primavera Pro (Barcelona) i la Fira Mediterrània de Manresa.

En algunes d'aquestes fires, festivals i programacions celebrats a Catalunya, l'Institut Ramon Llull ha donat suport a la presència de programadors de procedència internacional, que d'aquesta manera han pogut conèixer de prop la producció artística catalana i han iniciat contactes per a col·laboracions futures. S'han convidat un total de vuit programadors als festivals següents: festival MUTEK, Primavera PRO i Mercat de Música Viva de Vic.

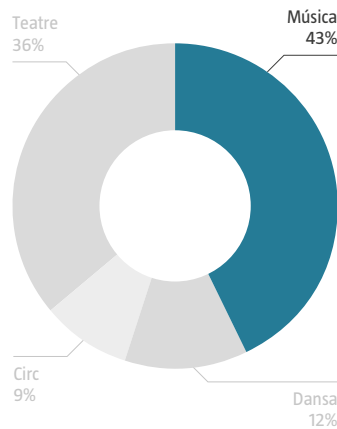
Convocatòria de subvencions per a desplaçaments d'artistes a l'exterior

Una de les eines principals de l'Institut Ramon Llull per incrementar la presència de la creació catalana a l'exterior és la convocatòria pública d'ajuts a desplaçaments d'artistes catalans. Aquestes subvencions són bàsiques per consolidar els mecanismes de suport a la internacionalització del sector.

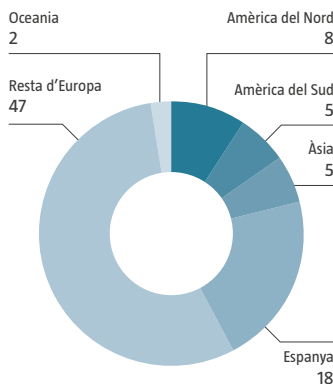
El 2015 s'han posat en marxa dues noves convocatòries d'ajuts a la mobilitat d'artistes en l'àmbit de les arts escèniques i la música, amb l'objectiu d'adequar-les a les necessitats del sector, a la legislació vigent i a la gestió telemàtica. Per una banda, s'ha creat una línia de suport a la mobilitat per a activitats programades a l'exterior adreçada als artistes que recorren a l'Institut Ramon Llull per realitzar cinc o més actuacions a dos o més països, amb la finalitat de resoldre conjuntament tota l'activitat dels sol·licitants en un sol expedient i facilitar-ne la tramitació. Per l'altra, s'ha creat una línia de suport a la mobilitat per a actuacions ja realitzades (una actuació o una gira) per tal de permetre més flexibilitat en els terminis de justificació. Cal destacar que enguany l'Institut Ramon Llull ha incorporat experts externs a la comissió que valora i puntua les sol·licituds rebudes, d'acord amb els criteris de valoració establerts a la convocatòria.

Mobilitat d'artistes 2015 - Música

Repartiment dels recursos econòmics atorgats a través de les convocatòries de suport a la mobilitat d'artistes en l'àmbit de les arts escèniques i la música

Distribució geogràfica dels 85 desplaçaments realitzats amb el suport de l'Institut Ramon Llull en l'àmbit de la música

41
grups, artistes o
formacions han
actuat a

30
països i han
realitzat

244
concerts

Arts visuals, arquitectura i disseny

Afavorim la visibilitat i donem suport a la projecció dels artistes i arquitectes catalans arreu del món

L'objectiu de l'Institut Ramon Llull en l'àmbit de les arts visuals, l'arquitectura i el disseny és promoure la diversitat del que es fa a Catalunya en aquestes disciplines i aconseguir la màxima presència d'artistes, arquitectes i dissenyadors en els escenaris internacionals de més prestigi.

S'ha mantingut el contacte i la col·laboració amb equipaments i entitats d'arreu del món. Aquesta relació amb els centres de creació internacionals ha permès situar alguns dels artistes, arquitectes i dissenyadors catalans en diversos espais rellevants del circuit internacional.

La participació de Barcelona com a ciutat convidada a la Business of Design Week de Hong Kong ha estat una de les grans accions de l'Institut Ramon Llull de l'any 2015 i ha permès potenciar el disseny, un dels àmbits en què Catalunya, i especialment Barcelona, és reconeguda internacionalment.

S'ha mantingut la relació amb comissaris i crítics de prestigi amb l'objectiu d'ampliar el coneixement internacional de la creació contemporània catalana, des del nivell més emergent fins al més consolidat. Aquestes accions tenen com a finalitat última establir col·laboracions internacionals futures que permetin posicionar els artistes catalans en centres d'arreu del món.

Pel que fa al suport a la mobilitat dels artistes, enguany s'ha posat en marxa una convocatòria individualitzada per a projectes de l'àmbit de les arts visuals, l'arquitectura i el disseny, amb la voluntat d'ajustar aquests ajuts a les necessitats i característiques específiques d'aquests sectors.

Foment a la itinerància d'exposicions

Seminari en el marc de l'exposició "Picasso-Dalí, Dalí-Picasso" al The Dalí Museum, St. Petersburg, Florida (Estats Units)

De 5 al 7 de febrer

L'any 2015 The Dalí Museum de Florida ha organitzat un programa de conferències com a activitat complementària a l'exposició "Picasso-Dalí, Dalí-Picasso", i ha acollit un simposi que es va celebrar del 5 al 7 de febrer. Acadèmics internacionals van presentar-hi els seus treballs originals sobre la relació, rica i complexa, entre Picasso i Dalí. El programa del simposi va incloure conferències a càrrec de Dawn Ades, Haim Finkelstein, Brigitte Leal, David Lomas, Robert Lubar, Didier Ottinger, Michael Taylor, Sarah Wilson, Pilar Parcerisas, Vicent Santamaria de Mingo, José Lebrero i Ricard Mas. A més, l'esdeveniment es va inaugurar amb la presentació internacional de l'artista conceptual ORLAN.

Exposició "Retrospective of Subirachs" als museus de Tianjin, Guizhou i Hubei (Xina)

Del 21 de març al 27 de novembre

Tianjin Art Museum

(21 de març-21 de juny)

Guizhou Museum

(4 de juliol-6 de setembre)

Hubei Museum

(22 de setembre-27 de novembre)

L'Institut Ramon Llull ha donat suport a la primera exposició a la Xina dedicada a Josep M. Subirachs (Barcelona 1927-2014), un dels escultors més importants del segle XX a Catalunya. La mostra, comissariada per Cyril Boisson i Judit Subirachs-Burgaya,

va itinerar a tres ciutats xineses i va aplegar una selecció de més d'un centenar d'obres que il·lustraven els moments clau de la singular trajectòria de l'artista en diversos camps: escultura, dibuix, pintura i obra gràfica.

Projecte "The Sinthome Score" a la Biennal d'Art de Venècia (Itàlia)

Del 9 de maig al 22 novembre

La Biennal d'Art de Venècia consta de tres seccions oficials: l'Exposició Internacional d'Art, els pavellons nacionals i els *Eventi Collaterali*. L'exposició internacional, anomenada enguany *All the World's Futures*, presenta una selecció acurada de propostes artístiques contemporànies dels artistes més rellevants a nivell internacional, seleccionats pel comissari Okwui Enwezor. Enwezor va triar Dora García, artista conceptual resident a Barcelona, per formar part d'aquesta exposició. García va presentar-hi el projecte "The Sinthome Score", una *performance* basada en la transcripció d'un dels seminaris del psiquiatre i psicoanalista Jacques Lacan.

Festival Make City: Re_sourcing the Urban (Berlín, Alemanya)

De l'11 al 28 de juny

El festival d'arquitectura Make City: Re_sourcing the Urban neix amb l'objectiu de mostrar Berlín com un centre de desenvolupament d'una nova arquitectura i urbanisme vinculats a diverses plataformes cíviques i a l'escena cultural de la ciutat. L'any 2014 l'Institut Ramon Llull va col·laborar en el seu llançament, i el 2015, quan s'ha celebrat la primera edició del festival, hi han participat dues arquitectes catalanes: Ethel Baraona Pohl i Maria Muñoz.

Exposició "El pensamiento oceánico: Experiencias narrativas sobre el paisaje" a l'Espacio de Arte Contemporáneo (Montevideo, Uruguai)

Del 27 d'agost al 15 de novembre

L'Espacio de Arte Contemporáneo (EAC) de Montevideo és una institució cultural depenent del Ministeri d'Educació i de Cultura de l'Uruguai dedicada a la promoció i l'exhibició de totes les expressions d'art contemporani, així com a l'estudi de les seves problemàtiques.

En el programa d'exposicions de 2015 el centre ha inclòs l'exposició "El pensamiento oceánico: Experiencias narrativas sobre el paisaje", comissariada per David Armengol. La proposta d'Armengol havia estat seleccionada entre nombrosos projectes en una convocatòria de projectes curatorials convocada per l'EAC. L'exposició és un projecte col·lectiu que tracta el concepte de "sentiment oceànic", utilitzat originalment en la mística i la psicologia, tot traslladant-lo a l'àmbit de l'art contemporani. En aquesta exposició hi han participat David Bestué (Catalunya, 1980), Yamandú Canosa (Uruguai, 1954, resident a Barcelona) i Jerónimo Hagerman (Mèxic, 1967, resident a Barcelona).

Arts visuals, arquitectura i disseny

Projecció d'Artissimo al Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía (Madrid, Espanya)

21 i 24 d'octubre

Artissimo és l'obra més recent de l'artista català Carlos Pazos. Es tracta d'una pel·lícula elaborada amb fragments filmics sobre la futilitat i els estereotips de l'artista en la història del cinema. A través d'un llargmetratge de més de dues hores, Pazos uneix fragments de pel·lícules que mostren l'artista com un ser capriciós, colèric i melancòlic, un "fill de Saturn". La producció es va presentar al Museo Reina Sofía els dies 21 i 24 d'octubre dins del programa de cinema *Intervalos*.

Publicació de "La leçon de peinture catalane"

La sèrie "La lliçó de pintura catalana" de Joan Rabascall, un dels artistes més singulars dels anomenats "catalans a París", va ser creada el 1985 amb motiu de l'exposició "Barcelona-París-New York" presentada al Palau Robert de Barcelona. En aquesta exposició Rabascall retratava de manera irònica les normes tradicionals de la pintura acadèmica. La publicació *La leçon de peinture catalane* recull assajos escrits per especialistes en l'obra de Rabascall que situen l'exposició de 1985 en el seu context històric i posen de manifest la rellevància d'aquest artista i les seves obres, sempre carregades d'un fort missatge de crítica social.

Relació amb comissaris internacionals

L'Institut Ramon Llull ha convidat disset comissaris, crítics i professionals de procedència internacional per tal de fer-los conèixer l'obra d'artistes catalans i així promoure la seva presència en centres d'art, museus i galeries d'arreu del món. D'aquesta manera es dona continuïtat a la línia d'actuació que preveu la invitació de comissaris, directors de centres d'art, museus i altres equipaments de rellevància internacional per donar a conèixer l'escena artística catalana. En aquests viatges es programen visites als centres de referència catalans, trobades amb artistes, galleristes i altres professionals del sector amb l'objectiu d'afavorir l'intercanvi i incentivar la inclusió d'artistes catalans en la programació internacional. La selecció dels professionals convidats es fa conjuntament amb altres entitats que col·laboren amb l'Institut Ramon Llull en la tasca de familiaritzar aquests especialistes amb la creació catalana. Enguany s'ha col·laborat amb el BAR (International Residency Program), l'espai Green Parrot i la fira Swab.

OFFF

Del 28 al 30 de maig

OFFF va néixer l'any 2001 com un festival de cultura postdigital i un lloc de trobada per celebrar la creació contemporània a través d'un programa de conferències, tallers i actuacions d'artistes en l'àmbit del disseny web, gràfic i digital, els *motion graphics* i la música electrònica d'avantguarda. Durant el festival, que se celebra anualment al DHUB de Barcelona, OFFF reuneix representants internacionals del

sector, tot fent de Barcelona el lloc ideal per al desenvolupament i la difusió de l'art digital i electrònic. Enguany l'Institut Ramon Llull hi ha convidat set comissaris i crítics de trajectòria reconeguda.

LOOP

Del 28 de maig al 6 de juny

Des de la seva creació l'any 2003, LOOP s'ha consolidat com un important punt de trobada internacional en l'àmbit del videoart. L'esdeveniment està constituït d'una fira (Loop Fair), un festival (Screen Festival) i una plataforma de debats (Loop Studies). En aquests tres espais es genera una interacció entre diferents agents del sector: galeries, artistes, distribuïdors, col·leccionistes, comissaris, directors d'institucions i públic.

Convocatòria de subvencions per a desplaçaments d'artistes a l'exterior

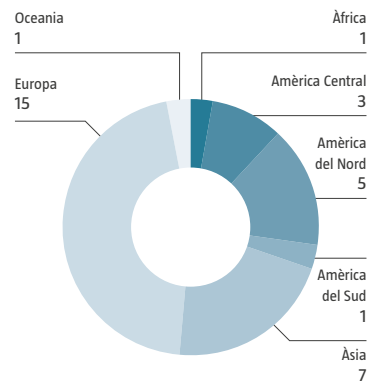
Una de les eines principals de l'Institut Ramon Llull per incrementar la presència de la creació catalana a l'exterior és la convocatòria pública d'ajuts a desplaçaments d'artistes i comissaris a l'exterior. Aquestes subvencions són bàsiques per consolidar els mecanismes de suport a la internacionalització de la creació catalana i es convoquen per donar ajut a projectes expositius en l'àmbit de les arts visuals, el disseny i l'arquitectura.

El 2015 s'ha posat en marxa una nova modalitat de convocatòria específica per a l'àmbit de les arts visuals amb la voluntat d'elaborar unes bases específiques a les necessitats d'aquest sector, adequar-les a la legislació vigent i a la gestió telemàtica.

Cal destacar que l'Institut Ramon Llull ha incorporat en les seves comissions dos experts externs amb l'objectiu de valorar i puntuar les sol·licituds rebudes, d'acord amb els criteris de valoració establerts en la convocatòria.

Convocatòria per a la concessió de subvencions, en règim de concurrència competitiva, per a la promoció exterior de les arts visuals

Distribució geogràfica dels 33 desplaçaments realitzats amb el suport de l'Institut Ramon Llull en l'àmbit de les arts visuals

32
artistes han
realitzat

46
activitats i/o
exposicions a

18
països

Llengua i Universitats

Promovem l'ensenyament i el coneixement de la llengua i la cultura catalanes a universitats d'arreu del món

Hem continuat promovent els estudis de llengua i cultura catalanes a les universitats de l'exterior, amb les quals subscrivim acords per a la implantació o la consolidació de docència de català, i hem donat suport a les universitats, el professorat i els estudiants per mitjà de diversos programes i línies d'ajuts. Hem fomentat els estudis avançats i la recerca sobre la llengua i la cultura catalanes a través de centres d'estudi i càtedres de professors visitants en universitats de prestigi reconegut i del suport a les iniciatives de les associacions internacionals de catalanística.

Amb l'objectiu de garantir la qualitat de la docència, hem ofert formació permanent al professorat i hem promogut accions adreçades als estudiants de l'exterior perquè puguin completar la seva formació lingüística dins del domini de la llengua catalana.

Com a organisme oficial de certificació dels coneixements de català a l'exterior, hem organitzat les proves que permeten acreditar-ne els diferents nivells, d'acord amb el *Marc europeu comú de referència per a les llengües*.

Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

Curs acadèmic 2014-2015

El curs 2014-2015, la Xarxa universitària d'estudis catalans ha estat integrada per 88 universitats de 26 països (68 a Europa, setze a Amèrica, tres a l'Àsia i una a Oceania).

En la línia de millorar progressivament la presència i l'estatus dels estudis catalans a les universitats de l'exterior, s'han promogut actuacions adreçades a consolidar-ne l'oferta docent i ampliar-ne l'itinerari curricular, i s'ha formalitzat la relació per mitjà de convenis de col·laboració. El nombre d'estudiants matriculats a assignatures de llengua i cultura catalanes ha estat de 6.203, xifra que representa un total de 3.813 persones, la majoria de les quals cursen els estudis a França (883), el Regne Unit (635) i Alemanya (631). Les assignatures de llengua són les que registren més estudiants matriculats (62%), sobretot dels nivells A1, A2 i B1 (87%). S'ha seguit incrementant lleugerament el nombre d'estudiants en les assignatures de contingut cultural (17%) i literari (10%).

Aquest curs dinou universitats han ofert especialitzacions en estudis catalans (*Nebenfach*, *Beifach*, *Minor*, *Majeure* o *Licence*, *Mineure*, *Joint Honours*, Filologia Catalana), d'acord amb els plans d'estudis dels departaments en què s'inscriuen. A la Universitat de Bucarest (Romania), catorze estudiants han obtingut el grau en Filologia Catalana; a la Universitat de Mont-real (Canadà), cinc estudiants han cursat la *Mineure de catalan*, i quatre, el Mòdul especialitzat en llengua i cultura catalanes; a la Universitat de Szeged (Hongria), vuit estu-

dients s'han inscrit al *Katalan minor*; a la Universitat de Massachusetts, Andrew Schwartz ha estat el primer estudiant nord-americà que ha completat el *Minor in Catalan Studies*; i a la Universitat de Tolosa, on s'ofereix una llicenciatura de llengua, cultura i literatura catalanes (*Licence Catalan*), conjuntament amb la Universitat de Perpinyà, 47 estudiants han cursat la *Mineure* de català. A les universitats de Moscou i Sant Petersburg s'ha ampliat el recorregut curricular dels estudis catalans, i a la Universitat de l'Havana, on la Càtedra d'estudis catalans ha celebrat el seu desè aniversari, s'ha millorat el currículum dels estudis catalans, que han incrementat significativament el nombre d'estudiants (73 respecte dels 43 del curs anterior).

Quant als resultats acadèmics del professorat, destaca la presentació de la tesi doctoral *Estudi lexicomètric del vocabulari del procés d'aprovació de l'Estatut d'autonomia de Catalunya* (2006), d'Albert Morales (Universitat de Venècia); l'obtenció de sengles guardons en els XXVII Premis Batista i Roca per part d'Albert Morales (Univ. de Venècia) i Thomas Harrington (Trinity College, Connecticut); la concessió del Premi Fundació Mercè Rodoreda a Matylda Figlerowicz pel treball *La memoria en construcción. La experiencia dictatorial franquista y comunista en las literaturas catalana, española y polaca*, tutoritzat pel professor Alfons Gregori (Univ. Adam Mickiewicz, Poznan); el primer premi del certamen *El català pel món* de Godall Edicions per a la professora Laia Serret (Univ. de Szeged), i la publicació del llibre *50 capítols per entendre*

Catalunya, amb la col·laboració del rector de la Tokio University of Foreign Studies (Japó) i el professor Yoshi Okuno de la Universitat d'Aichi (Japó).

Qualificació Complementària en llengua i cultura catalanes

A les universitats alemanyes s'ha continuat impartint el programa de la Qualificació Complementària, que el 2015 ha experimentat un descens de participació respecte de l'any anterior. Adreçat a estudiants de qualsevol carrera universitària, aquest programa s'estructura en un mòdul bàsic de Llengua i cultura catalanes (150 hores) i un mòdul especialitzat (50 hores) sobre Patrimoni i gestió cultural, Política i dret, Economia i empresa, Periodisme i mitjans de comunicació, i Literatura i traducció, impartits per professorat de la Xarxa Vives d'Universitats. El programa ha contribuït a la consolidació del currículum d'estudis catalans en les universitats on s'ha introduït, alhora que ha fomentat l'intercanvi de professorat i la realització d'estades de pràctiques dels estudiants en empreses i institucions catalanes.

Curs acadèmic 2015-2016

Durant el 2015 s'ha mantingut el nombre d'universitats que han rebut un ajut de l'Institut Ramon Llull per a la impartició de docència d'estudis catalans. Aquest curs s'ha iniciat docència de català a la Universitat de São Paulo (Brasil) i a la Universitat d'Estudis Estrangers de Pequín. A la Universitat de São Paulo, la primera en el rànquing nacional i una de les 150 primeres del rànquing de Shanghai, la docència s'ha iniciat amb una assignatura de llengua i una de cultura,

amb prop de noranta estudiants matriculats. Cal destacar també l'obertura del grau en Llengua i Literatura Catalanes a la Universitat de Brno (República Txeca), per al qual s'ha ampliat fins a quatre el nombre de professors a temps complet. L'èxit del nou programa s'ha fet palès amb la preinscripció de cent estudiants, dels quals trenta han estat seleccionats per cursar aquests estudis. D'altra banda, l'Institut Ramon Llull i la Universitat de Trento (Itàlia) han convingut de reorientar la col·laboració existent cap a una oferta docent puntual per a estudiants de doctorat.

S'han organitzat dues convocatòries de selecció de professorat d'estudis catalans: la primera, per a la Universitat de Leipzig (Alemanya), la Universitat de Hosei i Universitat d'Estudis Estrangers de Tòquio (Japó), la Universitat de Guadalajara (Mèxic) i la Universitat de Xile i la Pontificia Universitat Catòlica de Xile (Xile), amb una cinquantena de sol·licituds; i la segona, per a 25 universitats d'Europa i els Estats Units, per a les quals s'han rebut 200 sol·licituds.

Evolució del nombre d’universitats subvencionades per cursos i zones geogràfiques

	03-04	04-05	05-06	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16
Europa	76	78	81	87	98	96	96	93	87	87	66	68	66
Amèrica	13	13	14	17	24	21	23	24	24	23	17	16	17
Àsia	1	1	1	1	2	3	4	5	3	3	2	3	4
Oceania	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1
Àfrica	2	2	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
TOTAL	93	95	98	107	126	122	125	123	114	114	86	88	88

Universitats destinatàries d’ajuts per a la docència d’estudis catalans
Curs 2015-2016

Alemanya	Universitat Lliure de Berlín
	Universitat Humboldt de Berlín
	Universitat de Bochum
	Universitat de Constança
	Universitat de Frankfurt
	Universitat de Freiburg
	Universitat d’Hamburg
	Universitat de Heidelberg
	Universitat de Kiel
	Universitat de Leipzig
	Universitat de Mannheim
	Universitat de Marburg
	Universitat de Regensburg
	Universitat de Saarland
	Universitat de Siegen
	Universitat de Tübinga
Argentina	Universitat de l’Aconcagua
Àustria	Universitat de Viena
Austràlia	Universitat de Monash
Brasil	Universitat de Sao Paulo
Canadà	Universitat de Mont-real
Croàcia	Universitat de Zadar
Cuba	Universitat de l’Havana

Espanya	Universitat de Santiago de Compostel·la
	Universitat de Granada
Estats Units	Universitat de Califòrnia - Los Angeles
	Universitat de Chicago
	Universitat de Colorado-Boulder
	Universitat de Columbia
	Universitat Georgetown
	Universitat de Harvard
	Universitat de Massachusetts
	Universitat de Stanford
	City University of New York
Finlàndia	Universitat d’Hèlsinki
França	Universitat de la Bretanya Sud
	Universitat d’Amiens
	Universitats Jean Monnet - Saint Etienne
	Universitat de Grenoble III
	Escola Normal Superior de Lió
	Universitat París - Sorbona
	Universitat de París 8
	Universitat de París 3 - Sorbona Nova
	Universitat de Provença - Aix-Marseille
	Universitat de Rennes 2 - Alta Bretanya
	Universitat de Tolosa - Jean Jaurès
Hongria	Universitat de Budapest
	Universitat de Szeged
Irlanda	Universitat de Cork
	Universitat Nacional d’Irlanda - Maynooth

Israel	Universitat de Jerusalem
Itàlia	Universitat de Bolonya
	Universitat de Milà
	Universitat L'Orientale de Nàpols
	Universitat de Sàsser
	Universitat de Torí
	Universitat de Venècia
	Universitat de Verona
Japó	Universitat de Hosei
	Universitat d'Estudis Estrangers de Tòquio
Mèxic	Universitat Autònoma de Mèxic
	Universitat de Guadalajara
Països Baixos	Universitat d'Amsterdam
Polònia	Universitat de Cracòvia
	Universitat de Poznan
Portugal	Universitat de Lisboa
Regne Unit	Universitat de Birmingham
	Universitat de Bristol
	Universitat de Cambridge
	Universitats de Cardiff
	Universitat de Durham
	Universitat de Glasgow
	Universitat de Leeds
	Universitat de Liverpool
	Queen Mary, Universitat de Londres
	King's College, Universitat de Londres
	Universitat de Manchester
	Universitat de Newcastle
	Universitat d'Oxford
	Universitat de Sheffield
Rep. Txeca	Universitat Masaryk de Brno
Romania	Universitat de Bucarest
Rússia	Universitat Estatal de Sant Petersburg
	Universitat Estatal de Moscou
Sèrbia	Universitat de Belgrad
Xile	Universitat de Xile
	Universitat Pontifícia Catòlica
Xina	Universitat d'Estudis Estrangers de Pequín

Subvencions atorgades per a la docència universitària

Ajuts per contribuir al manteniment de la docència d'estudis catalans a universitats de fora del domini lingüístic durant el curs 2015-2016	1.313.783 €
Ajuts de desplaçament i incorporació a les persones seleccionades per la convocatòria de selecció de professorat per a universitats de fora del domini lingüístic per al curs acadèmic 2015 i 2015-2016	14.375 €
Ajuts al professorat d'estudis catalans de les universitats de l'exterior que exerceixen en dues o més universitats de localitats diferents	2.000 €
TOTAL	1.330.158 €

Llengua i Universitats

Càtedres i centres d'estudi

Centre d'Estudis Catalans (Universitat de la Sorbona de París)

L'Institut Ramon Llull ha signat un conveni anual de col·laboració amb la Universitat de la Sorbona a fi de seguir contribuint al desenvolupament dels estudis catalans per mitjà del Centre d'Estudis Catalans, dotat d'una càtedra de llengua i cultura catalanes, on s'imparteixen estudis de català amb un diploma universitari propi.

El Centre organitza anualment un programa d'activitats acadèmiques, entre les quals destaquen la jornada d'estudi "Autour du Mètode Grönholm"; les conferències en el marc del Centre de Recerca Interdisciplinària dels Mòns Ibèrics Contemporanis (CRIMIC), a càrrec de Glòria Bordons, Joaquim Albareda, Denise Boyer i Glòria Bosch; el seminari internacional *Gare de France: Llegir el periodisme literari entre França i Catalunya*; el cicle *La literatura catalana en tots els accents*, amb la participació de Màrius Serra, i l'homenatge al pare Marc Taxonera i al doctor Antoni M. Badia i Margarit.

Centre d'Estudis Catalans (Queen Mary, Universitat de Londres)

Al llarg del curs, el Centre ha organitzat un programa d'activitats acadèmiques per a la promoció i la consolidació de la recerca en estudis catalans des d'una perspectiva transversal i interdisciplinària. En destaquen la conferència de la doctora Louise Johnson (Universitat de Sheffield) i els seminaris impartits pel doctor Toni Maestre (Univ. d'Alacant) i la catedràtica Elza Adamowicz (QMUL), així com

la publicació del llibre *Catalan Cartoons: A Cultural and Political History*, de la doctora Rhiannon McGlade per part de la University of Wales Press. En el marc del Global Shakespeare, s'ha projectat la pel·lícula *Otel·lo*, amb la presència del director Hammudi al-Rahmoun Font, i s'ha organitzat el debat "The Catalans: a 'deplorable history', an exciting future", amb la participació de Matthew Tree, Andrew Dowling, Miquel Strubell i Germà Bel. Enguany s'ha finançat una Catalan Research Fellowship per a un/a estudiant de postdoctorat d'estudis catalans.

Càtedra d'Estudis Catalans Joan Coromines (Universitat de Chicago)

Amb la creació de la Càtedra Joan Coromines el 2005, l'Institut Ramon Llull contribueix a mantenir la docència de llengua catalana a la Universitat de Chicago i fa possible la presència anual d'un professor visitant. El curs 2014-2015 ha ocupat la càtedra el professor Francesc Parcerisas, que hi ha impartit el curs "Gained in Translation:

Translations, Literature, Languages", adreçat a estudiants de grau i doctorat.

Aquest curs s'ha iniciat el *Minor* d'especialització en estudis catalans dins del grau en Llengües i Literatures Romàniques, que acredita el treball acadèmic dels estudiants que tinguin competència en llengua catalana i que cursin almenys sis assignatures de llengua, literatura o cultura catalanes. Aquest any han seguit estudis catalans a la Universitat de Chicago prop de cinquanta estudiants.

Càtedra Juníper Serra d'Estudis Catalans (Universitat de Stanford)

La col·laboració entre l'Institut Ramon Llull i la Universitat de Stanford fomenta, des de l'any 2007, la docència de llengua catalana i el manteniment de la Càtedra Juníper Serra, que acull anualment un professor visitant, sota la direcció del professor Joan R. Resina. El curs 2014-2015 ha ocupat la càtedra Antoni Martí Monterde (Universitat de Barcelona), que hi ha impartit el curs "Comparative Cities: Travel Literature as Urban Experience in Catalan Culture".

Càtedra Rodoreda (The Graduate Center, City University of New York)

L'Institut Ramon Llull ha continuat prestant suport a la Càtedra Rodoreda, d'acord amb la col·laboració establerta des de l'any 2003, en el marc del programa de doctorat en estudis hispànics i lusitanobrasilers. El 2015 la Càtedra ha ofert dos seminaris de doctorat: "From the *Renaixença* to Independence: The evolution of catalanism from the 19th century to the 21st

century”, a càrrec del professor Joan Ramon Resina (Universitat de Stanford), en què va fer un repàs a les diferents etapes de la història del catalanisme, des de la recuperació de la identitat cultural catalana del segle XIX al moviment independentista actual, passant pel regionalisme i l'autonomisme. La docència es va complementar amb la conferència oberta al públic “Rejuvenated images of the past: The memory vs history debate”.

Al semestre de tardor el professor Antoni Mollà (Universitat de València) va impartir el seminari “Political economy, media technology and the sociolinguistics of Catalan”, en què va analitzar els factors polítics, econòmics, socioculturals i tecnològics que determinen la situació social de les llengües, concretament de la llengua catalana. També va pronunciar la conferència “La llengua catalana, entre la identitat i el mercat global”.

Promoció de la catalanística

L'Institut Ramon Llull ha continuat oferint el seu suport a les associacions internacionals de catalanística, formalitzat mitjançant la signatura de convenis anuals per a la realització de projectes relacionats amb la promoció dels estudis catalans en l'àmbit acadèmic.

Anglo-Catalan Society (ACS)

Del 13 al 15 de novembre de 2015 la Universitat de Glasgow va acollir el congrés anual de l'Anglo-Catalan Society. En aquesta 61a edició es van presentar una cinquantena de conferències i ponències a càrrec de professors i investigadors d'universitats catalanes i del Regne Unit, que van tractar una gran diversitat

de temes relacionats amb la literatura, la traducció, la identitat, la memòria històrica i l'arquitectura. La ponència principal, la “Joan Gili Memorial Lecture”, va estar dedicada a “Manuel de Pedrolo i el Mecanoscrit, una frontissa de la ciència-ficció catalana”, a càrrec de l'escriptor Antoni Munné-Jordà. El professor Pedro Fernández (Universitat de Cork) va presentar una iniciativa col·laborativa per digitalitzar les obres completes d'aquest autor. Convé destacar una taula rodona sobre Catalunya i Escòcia, moderada per la professora Kathryn Crameri, amb la participació del catedràtic John Curtice (Univ. de Strathclyde) i el periodista del *Herald Scotland* David Leask. Va tancar el congrés el recital de poesia RIMAT (Readings in Memory of Arthur Terry), a càrrec de Jordi Larios.

L'ACS manté la publicació en línia *JOCS* (*Journal of Catalan Studies*) i concedeix anualment beques a estudiants d'universitats del Regne Unit destinades a facilitar-los l'assistència i la participació al congrés.

Association Française des Catalanistes (AFC)

Els dies 23 i 24 d'octubre de 2015 l'Association Française des Catalanistes va celebrar, a la Universitat de Perpinyà, la setena edició del seu congrés internacional, que cada dos anys explora un dels territoris dels Països Catalans. Aquesta edició va reunir investigadors i acadèmics destacats amb l'objectiu de debatre sobre la Catalunya del Nord, un territori que per la seva situació geopolítica té la particularitat de ser alhora pont i marge, amb unes repercussions indiscutibles en les modalitats lingüístiques del territori així com en el futur de la llengua i les reivindicacions “locals”. “Realitats i imaginaris”, tant socials com lingüístics, i “Llengua i traducció” van constituir els dos eixos que van articular les reflexions del congrés.

Associazione Italiana di Studi Catalani (AISC)

Del 15 al 18 de setembre de 2015 l'AISC va organitzar el seu XIè congrés a la Universitat de Torí, centrat en els “Llenguatges metareals en la cultura catalana: Art, cinema, folklore, literatura, història”. El congrés, multidisciplinari i de naturalesa comparatística, va ser una reflexió sobre la creació i l'expressió de diferents formes de metarealitat, des de l'Edat Mitjana fins avui, i va incloure la participació de reconeguts acadèmics italians i d'universitats i institucions de Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià. D'entre les diferents taules rodones, en va destacar la dedicada a “El català i la catalanística a Itàlia”, moderada per Valentina Ripa (Univ. de Bari), amb la participació de Patrizio Rigobon (Univ. Ca' Foscari de Venècia), Maria Carreras

(Univ. de Catania), Nancy De Benedetto (Univ. de Bari), Anna Maria Compagna (Univ. Federico II de Nàpols) i Giuseppe Grilli (Univ. de Roma 3). El congrés va dedicar dues sessions d'homenatge a dos especialistes eminents desapareguts recentment: d'una banda, al romanista Alberto Varvaro, de la mà de Giuseppe Grilli i Anna Maria Compagna, i de l'altra a Joaquim Molas, a càrrec d'Enric Bou. El congrés va coincidir amb una mostra de cinema català organitzada per l'Institut Ramon Llull en col·laboració amb EXIT Media al Cinema Classico de Torí. L'AISC també ha publicat el cinquè número de la *Rivista Italiana di Studi Catalani* i ha convocat novament el Premi AISC 2015 per a una tesina de grau (*Laurea Triennale*) o tesi de postgrau (*Laurea Specialistica/Magistrale*) de l'àmbit de la catalanística presentada en una universitat italiana.

Deutscher Katalanistenverband (DKV)

La DKV ha continuat la seva línia de publicacions, amb l'edició del núm. 28 de la revista "Zeitschrift für Katalanistik", el Butlletí de notícies, així com la línia de premis i beques: el Premi Brigitte Schlieben-Lange, per a un treball universitari de final de carrera, i el Programa Andreas Wesch de Cultura Catalana, per a fomentar i premiar activitats que contribueixen a difondre la llengua i cultura catalanes en els territoris de parla alemanya.

Associació de Catalanistes de l'Amèrica Llatina (ACAL)

Creada el 2012 amb l'objectiu de promoure els estudis de llengua, literatura i cultura catalanes a l'Amèrica Llatina, l'ACAL va organitzar el seu primer congrés internacional a Puebla (Mèxic) del 26 al 28 d'agost de 2015. Coordinat per la professora Montserrat Galí (Univ. de Puebla), va estar dedicat a les relacions històriques i culturals entre els Països Catalans i l'Amèrica Llatina des de perspectives diverses.

Certificació dels coneixements de català

L'Institut Ramon Llull ha organitzat la tretzena convocatòria de proves per a l'obtenció dels certificats de coneixements de llengua catalana. Les proves s'han administrat a 67 localitats de 26 països d'arreu del món. Aquestes dades representen un descens del 7% en el nombre de localitats on s'han celebrat proves respecte l'any anterior. Per tal de respectar els calendaris acadèmics dels diferents països, s'han seguit oferint dues convocatòries: la primera, als mesos de maig i juny per als països de l'hemisferi nord, i la segona, al novembre, per a l'Argentina, el Brasil, Cuba, el Japó, Mèxic, el Paraguai i Xile. En el cas de Madrid, atès el nombre de persones interessades en l'obtenció d'algun dels certificats, s'han administrat proves en els dos períodes de convocatòria. L'any 2015 s'han inscrit a les proves un total de 905 persones, de les quals 767 s'hi han presentat. La distribució global d'examinands segons els nivells ha estat de 249 per al nivell bàsic (A2), 194 per al nivell elemental (B1), 133 per al d'intermedi (B2), 154 per al de suficiència (C1) i 37

per al de superior (C2). De les 767 persones que s'han presentat a les proves, 623 (81,22%) han obtingut el resultat d'apte: 209 del nivell bàsic (A2), 162 del nivell elemental (B1), 124 del nivell intermedi (B2), 94 del nivell de suficiència (C1) i 34 del nivell superior (C2).

Resultats de les proves per nivells

	Aptes	No aptes
Bàsic (A2)	83,94%	16,06%
Elemental (B1)	83,51%	16,49%
Intermedi (B2)	93,23%	6,77%
Suficiència (C1)	61,04%	38,96%
Superior (C2)	91,89%	8,11%
TOTAL	81,22%	18,78%

Programes per a estudiants

S'han promogut diverses actuacions adreçades als estudiants de fora del domini lingüístic per facilitar-ne el desplaçament als territoris de parla catalana amb l'objectiu de completar la seva formació, millorar els seus coneixements i fer-hi una immersió lingüística i cultural.

Cursos i jornades de formació XIV Campus Universitari de la Llengua Catalana

Celebrat a Andorra la Vella i Girona entre el 19 de juliol i el 2 d'agost, s'hi han impartit cursos de llengua catalana de nivell elemental (A2) i intermedi (B1), cursos sobre cultura catalana i s'hi han organitzat activitats i visites culturals adreçades a 29 estudiants procedents de tretze països (Alemanya, Colòmbia, Cuba, Eslovàquia, Estats Units, Israel, França, Polònia, Portugal, Regne Unit, República Txeca, Rússia i Sèrbia).

Estada lingüística d'estiu a Barcelona

L'Institut Ramon Llull, amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona, ha organitzat la tercera edició de l'Estada lingüística d'estiu a Barcelona entre el 14 i el 31 de juliol, adreçada a estudiants de català de les universitats i altres centres docents de l'exterior. L'Estada ha combinat cursos de llengua de nivell elemental (B1) i intermedi (B2) i de cultura catalana amb un programa d'activitats de lleure i d'intercanvis lingüístics i grups de conversa amb estudiants de la Universitat de Barcelona. Hi han pres part trenta estudiants procedents de catorze països (Alemanya, Canadà, Espanya, Estats Units, França, Itàlia, Ka-

zakhstan, Mèxic, Portugal, Regne Unit, República Txeca, Romania, Rússia i Sèrbia).

Curs d'especialització en estudis catalans: Traducció literària

L'Institut Ramon Llull, en col·laboració amb la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya i la Universitat Oberta de Catalunya, ha organitzat la primera edició del "Curs d'especialització en estudis catalans: Traducció literària", orientat a fomentar la formació de traductors literaris del català a l'anglès i ampliar la xarxa de traductors literaris del català. El curs, adreçat a estudiants de grau i postgrau de llengua i cultura catalanes de les universitats de l'exterior que tinguin l'anglès com a llengua materna, ha ofert una introducció teòrica i pràctica a la traducció literària i s'ha dividit en dos mòduls: un mòdul teoricopràctic en línia i un taller presencial de traducció literària que ha tingut lloc a Barcelona, a la seu de l'Institut Ramon Llull. Hi han participat deu estudiants procedents d'universitats dels Estats Units i el Regne Unit.

Formació lingüística per a estudiants d'intercanvi

Durant el curs acadèmic 2014-2015 s'han impartit cursos a les universitats de Bari, Bremen, Bochum, Freiburg, Bolonya, Nàpols (Federico II i L'Orientale), Roma (La Sapienza), Torí i Venècia, destinats a estudiants que tenen previst continuar o ampliar els seus estudis a una universitat de parla catalana, a fi que adquireixin nocions bàsiques de català en origen. Hi han participat un total de 300 estudiants.

Curs de català en línia Parla.cat

S'ha continuat promovent l'ús de la plataforma Parla.cat com a eina fonamental d'aprenentatge virtual per als estudiants de fora del domini lingüístic, que permet complementar i ampliar la docència presencial, tant per mitjà dels cursos que ofereix en la modalitat lliure com dels itineraris personalitzats d'aprenentatge creats pel mateix professorat de l'exterior a través de l'Aula mestra.

Concurs de microrelats IRLats

Per quart any consecutiu s'ha organitzat el concurs de microrelats IRLats, a través de Twitter, per a estudiants de català de fora del domini lingüístic. En aquesta edició s'hi han presentat 75 estudiants d'arreu del món. La guanyadora del concurs, Miriam Brinks, estudiant de la Universitat de Kiel, ha estat premiada amb una plaça al XIV Campus Universitari de la Llengua Catalana.

Llengua i Universitats

Programa de formació per al professorat

XXIX Jornades Internacionals per a Professors de Català

Del 20 al 23 de juliol, l'Institut Ramon Llull va organitzar la 29a edició de les *Jornades Internacionals per a Professors de Català*, un espai de formació i trobada, debat i reflexió per al professorat d'estudis catalans de les universitats de l'exterior. Celebrades a la Universitat de Lleida, hi van assistir un centenar de professors, que també van compartir experiències pedagògiques a través de presentacions, tallers i grups de treball.

El 16 de juliol es va organitzar una sessió formativa per al professorat que s'incorporava a les universitats a partir del curs acadèmic 2015-2016.

“Journée d'études sur les LANGues pour les Spécialistes d'Autres Disciplines”

L'Institut Ramon Llull i la Universitat de Lilla van organitzar una jornada de formació adreçada al professorat d'estudis catalans de les universitats franceses i dels Països Baixos. Al curs, celebrat a Lilla els dies 26 i 27 de març, hi van assistir 25 professors de tretze universitats franceses.

“Workshop for UK and Ireland based Catalan Tutors”

L'Institut Ramon Llull i la Universitat de Bristol van organitzar aquest curs de formació per al professorat de català del Regne Unit i Irlanda durant els dies 5 i 6 de novembre. Al curs hi van assistir 25 professors provinents de catorze universitats.

“Rencontre internationale sur l'enseignement des langues étrangères au Québec” (RIELEQ)

Els dies 13 i 14 de novembre la Universitat de Mont-real va organitzar la primera edició del RIELEQ, una trobada internacional sobre l'ensenyament de llengües estrangeres al Quebec, que va comptar amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull. En el marc de la trobada també es va celebrar una reunió del professorat d'estudis catalans d'universitats dels Estats Units i el Canadà.

“Curs de formació de didàctica de la llengua com a idioma estranger”

L'Institut Ramon Llull, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i la Xarxa Vives d'Universitats van organitzar la sisena edició d'aquest curs celebrat a Vinaròs i Morella del 16 al 18 d'octubre, amb l'objectiu de contribuir a la formació de futurs professors de llengua catalana en universitats de l'exterior. En aquesta edició s'hi van inscriure quaranta persones.

Plataforma Xarxallull.cat

La plataforma Xarxallull.cat és un espai de referència per al professorat de l'exterior on es comparteixen experiències docents i s'organitzen i difonen activitats diverses. S'ha continuat utilitzant com a plataforma d'ensenyament i aprenentatge amb la possibilitat d'oferir-hi cursos monogràfics, i la comunitat de pràctica sobre l'elaboració de programes de cultura ha tingut continuïtat fins al mes de juny.

Divulgació de la llengua i la cultura catalanes

Programa d'activitats acadèmiques i culturals a les universitats

Amb el suport a l'organització d'activitats acadèmiques i culturals, l'Institut Ramon Llull ha contribuït a fer visible i incrementar la presència de la llengua i la cultura catalanes a les universitats de l'exterior on s'imparteix docència d'estudis catalans. D'una banda, s'han dut a terme activitats de dinamització dels estudis catalans, i de l'altra s'ha donat visibilitat a la recerca acadèmica. El 2015 s'han organitzat una cinquantena d'activitats, principalment conferències, seminaris, congressos i jornades acadèmiques, amb la participació de gairebé un centenar de ponents, a més de cicles de cinema català i actuacions musicals diverses.

Conferències, seminaris i jornades

- En el marc de la preparació de les proves de l'*Agrégation* —el concurs oposició que dona accés a l'ensenyament públic francès de secundària i als primers nivells de l'educació superior—, s'ha organitzat una gira a diverses universitats franceses que ofereixen estudis catalans, amb l'autor de l'obra escollida, *El mètode Grönholm*, Jordi Galceran. Galceran va oferir xerrades a la Universitat de Bordeus (4 de maig), a la Universitat de Tolosa (6 de maig), a la Universitat de Montpeller (7 de maig) i a l'Escola Normal Superior de Lió (5 de maig), on també va impartir una conferència el professor Enric Gallén. A la Universitat de Grenoble, el professor

Laurent Gallardo va pronunciar la conferència “El teatre català contemporani i el *Mètode Gronholm*” (23 de gener), i a la Universitat de Lilla la professora Villalonga va impartir un seminari sobre aquesta obra (del 18 al 22 de maig).

- Jornada sobre art contemporani a la Universitat de París 3 (30 de març), amb la participació de diversos artistes, comisaris, teòrics i crítics, entre els quals Alicia Kopf.
- Taller de glosa “La cançó improvisada, una eina creativa per expressar-nos”, a càrrec de Carles Belda a les universitats Picardie Jules Verne d'Amiens, París 3 - Sorbona Nova i París 8 (del 12 al 16 d'abril). El taller va contextualitzar la tradició de l'oralitat, va oferir una visió històrica i va improvisar una glosa tot treballant la rima, la mètrica i la relació d'idees.
- VI Simposi de llengua, cultura i literatura catalanes a la Universitat de Missouri el 13 i 14 d'abril. Maria Barbal hi va participar amb la conferència “Els meus impulsos narratius. La novel·la: una manera d'entendre la vida”.
- IV Trobada Internacional d'Estudiants de Català a la Universitat de Sàsser. Del 13 al 16 d'abril una vuitantena d'estudiants d'estudis catalans de diferents països van gaudir de tres dies de diàleg intercultural en llengua catalana a través d'un programa d'activitats culturals i didàctiques.
- El 17 d'abril l'escriptor Jordi Puntí va impartir una *masterclass* sobre literatura i ciutat a la Universitat de Massachusetts, amb la col·laboració del

Translation Center Program i la Unitat de Literatura Comparada. L'activitat va constituir el tret de sortida de la Catalan Week que cada any organitza la universitat.

- El 17 i 18 d'abril la Universitat de Bucarest va acollir el col·loqui *Llengües i cultures en contacte: El català i l'Europa actual – Diàlegs culturals mitjançant traduccions literàries*, el primer a Romania dedicat exclusivament a la llengua i la cultura catalanes, organitzat pel Centre de Lingüística Comparada i Cognitivisme de la Facultat de Llengües i Literatures Estrangeres de la Universitat. Amb l'objectiu d'analitzar diversos aspectes de les traduccions literàries del i al català en el marc de la construcció de la identitat europea, hi van participar acadèmics reconeguts com Coman Lupu, Oana-Dana Balas i Sanda Reinheimer Ripeanu. També es va organitzar una taula rodona sobre escriptors catalans

traduïts al romanès, moderada per la traductora Jana Balaciu Matei i amb la participació dels crítics literaris Sam Abrams i Elisabeta Lăsconi i l'escriptor Lluís-Anton Baulenas.

- Seminari de traducció literària a les universitats italianes de Verona i Bolonya, amb la participació de la traductora Stefania Ciminelli, del 21 al 24 d'abril.
- Del 26 al 29 d'abril la Universitat de Tolosa va acollir una trobada al voltant de la creació d'una obra literària amb la participació de l'escriptor Gerard Guix.
- A la Universitat de Granada el professor Juan Carlos Moreno Cabrera va impartir la conferència “El catalán y el nacionalismo lingüístico”, en què va exposar qüestions relacionades amb la llengua catalana i el nacionalisme lingüístic de l'Estat.
- Cicle de conferències a la Universitat de Leipzig a l'entorn de la traducció, en què es van tractar diversos aspectes de la translatoologia i la cultura catalana, castellana, gallega i basca. Jaume Cabré hi va pronunciar una conferència magistral, amb la presència de la seva traductora a l'alemany, Kirsten Brandt.
- 11a edició del World Book Fest a la ciutat de Cork, el 25 d'abril. El traductor Peter Bush hi va presentar la seva traducció de *La vida amarga* de Josep Pla i va llegir fragments de *The Grey Notebook* i de la seva traducció a l'anglès d'*Incerta glòria*, de Joan Sales. Bush va compartir escenari amb la professora Cara Levey, que va situar la lectura en el context de la memòria, la violència i el trauma.

- Tallers d'escriptura creativa a càrrec de la traductora Coral Romà a la Universitat de Heidelberg (15 de juny), i de l'escriptora Anna Tortajada a la Universitat de Tubinga (16 de juny).
- Congrés acadèmic sobre arts visuals *Artistic Interventions in the Virtual Space*, a la Universitat de Birmingham el mes de juny, amb la participació d'Esther Xargay, Carles Hac Mor i Jordi Cadena.
- *Catalan Poetry Workshop* a la Universitat de Liverpool, amb la participació de l'escriptora Noèlia Díaz-Vicedo (2 de novembre).
- Actuació del rapsoda Josep Pedrals a la Universitat Ca'Foscari de Venècia (24 de novembre) en el marc de "Trasmedialità", una jornada d'estudi sobre el caràcter intermedial de la producció experimental en la cultura catalana.
- Del 4 al 6 de desembre va tenir lloc a la prestigiosa universitat escocesa de Saint Andrews el congrés *Conference on Catalan Narrative 1870-2015*, on van participar reconeguts acadèmics catalanistes, entre els quals destaquen Mario Santana, Helena Buffery, Louise Johnson, Kathryn Crameri, Brad Epps, Elisa Martí, Xavier Pla, Alan Yates o Josep Murgades. Durant el congrés es va debatre i analitzar l'obra d'autors cabdals de la literatura catalana contemporània, com ara Josep Pla, Maria-Mercè Marçal, Víctor Català, Narcís Oller, Albert Sánchez Piñol, Mercè Rodoreda i Marta Rojals. La conferència inaugural, "Color del cel. La mirada i la

mort a cinc autors catalans del segle XX", va ser a càrrec del catedràtic Joan Ramon Resina, de la Universitat de Stanford.

Activitats de cinema

- Cicle de cinema a les universitats franceses Stendhal-Grenoble III i Picardie Jules Verne (del 23 de gener al 4 de març), amb la projecció de les pel·lícules *Pa negre*, d'Agustí Vilallonga; *Salvador Puig Antich*, de Manuel Hueriga; *Són bojos, aquests catalans?*, i *Què ens passa, valencians?*, d'Alina Moser.
- Del 22 al 26 de febrer es va presentar la pel·lícula *Mai és tan fosc*, d'Èrika Sánchez, a les universitats de Londres, Leeds, Oxford, Birmingham, Newcastle i Durham. Els estudiants van mostrar interès per les formes de representar la realitat i la necessitat de "desrealitzar-la" a partir de la construcció del relat cinematogràfic.
- Del 2 al 6 de març va tenir lloc la presentació de la pel·lícula *Otel·lo*, de Hammudi Al-Rahmoun, a les universitats de Durham, Sheffield, Cambridge i Queen Mary de Londres. L'acte va incloure un debat posterior en què els assistents van poder aprofundir en aquest assaig cinematogràfic que reflexiona sobre la moral en el procés creatiu.
- VII Cicle de cinema català *Noves Directores Catalanes*, a la Universitat de Massachusetts, en col·laboració amb el Massachusetts Multicultural Film Festival, on es van projectar pel·lícules de França, Alemanya, Hongria, Israel, Itàlia i l'Estat espanyol. Enguany s'hi van presentar pel·lícules

de les directores Neus Ballús (que també va participar als debats posteriors), Mar Coll, Marta Balletbó-Coll, Isabel Coixet, Carla Subirana, Elena Trapé, així com la producció col·lectiva *Ferida arrel: Maria Mercè-Marçal*, amb tretze directores catalanes.

- Presentació de la pel·lícula *La Plaga*, de Neus Ballús, a la Universitat de Harvard, el 2 d'abril.
- Presentació de la pel·lícula *Sobre la Marxa*, del director Jordi Morató, a la Universitat de Tubinga (21 d'abril), en què es van tractar les perspectives en el món audiovisual català.
- V Cicle de cinema català, basc i gallec a la Universitat de Birmingham, al mes de maig, amb la projecció de la pel·lícula *Tots volem el millor per a ella*, de la directora Mar Coll.
- Jornada-homenatge a Lluís Companys a la Universitat de Santiago de Compostel·la, amb motiu del 75è aniversari del seu afusellament, amb la participació de Toni Soler i la projecció de la pel·lícula *14 d'abril: Macià contra Companys* (2011). La sessió del 10 de desembre va girar al voltant de *13 dies d'octubre* (2015), pel·lícula dirigida per Carles Marques-Marcet.

Actuacions musicals

- Actuació de la pianista Clara Peya i la cantant Judit Neddermann a les universitats de Bristol i Cardiff (20 i 23 de març). El duet de jazz modern i de cantautor va interpretar cançons incloses en els seus darrers discos i va musicar poemes de Miquel Martí i Pol i Salvador Espriu.

- Gira de Judit Neddermann, del 28 de maig al 10 de juny, a les universitats alemanyes de Constança, Heidelberg, Freiburg, Mannheim, Tübinga, Bochum i Saarbrücken, on la cantant va oferir recitals, concerts i tallers adreçats als estudiants.
- Actuació de Pau Vallvé a l'Escola Normal Superior de Lió (3 de desembre), on va presentar el seu darrer disc *Pels dies bons*.

La Universitat de Califòrnia-Berkeley, on des dels anys vuitanta s'imparteix docència de català en el si del departament d'espanyol i portuguès que es reprendrà a partir del proper curs acadèmic, va organitzar una jornada de presentació dels estudis catalans adreçada als estudiants de doctorat —tant de català com dels departaments d'espanyol i portuguès, de romàniques, de literatures comparades i de l'Institut d'Estudis Europeus. L'activitat va ser presentada pel professor de lingüística romànica Justin Davidson i la professora d'estudis catalans Ana Belén Redondo Campillos i va incloure una actuació musical a càrrec de Mariona Sagarra, amb l'espectacle *Solo Veus*, en què va interpretar poemes de Montserrat Abelló, Mercè Rodoreda, Joan Vinyoli, Maria Mercè Marçal, Josep M. de Sagarra i Jacint Verdaguer.

Jornades Institut Ramon Llull - Futbol Club Barcelona

Jornada Barça i Cultura Catalana a Berlín. D'acord amb el conveni subscrit entre l'Institut Ramon Llull i el Futbol Club Barcelona l'any 2012, el 5 de juny es va organitzar una jornada amb motiu de l'arribada del Barça a la final de

la Lliga de Campions amb la Juventus de Torí. En aquesta ocasió la seu de l'acte va ser la Universitat Humboldt de Berlín i hi van participar el director de l'Institut Ramon Llull, Àlex Susanna, i el vicerector acadèmic i d'Afers Internacionals, el doctor Phil Michael Kämper-van der Boogaart. Després de la conferència del vicepresident de l'Àrea Institucional i Internacional del Barça, Carles Vilarrubí, es va celebrar una tertúlia entorn de la literatura i el futbol amb la participació de Josep M. Fonalleras i Michael Ebmeyer, reconegut escriptor alemany coneixedor de la realitat catalana. Els assistents van poder gaudir de l'actuació de la cantant catalana Judit Neddermann, que va presentar el seu primer treball en solitari *Tot el que he vist*.

El 19 de febrer es va signar un nou acord de col·laboració entre l'Institut Ramon Llull i el Futbol Club Barcelona per fomentar la recerca universitària al Centre de Documentació i Estudis del FCB, que té com a missió la preservació i difusió del patrimoni documental del club i funciona com a centre d'informació i referència d'aquest. Amb aquest nou conveni s'ofereix als estudiants de grau, postgrau i doctorat, al professorat universitari i als investigadors de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior la possibilitat de realitzar projectes de recerca (tesis, tesines, treballs de màster, etc.) al voltant de la història del Futbol Club Barcelona i la seva relació amb la llengua i la cultura catalanes.

Comunicació

La presència catalana es consolida en els grans escenaris internacionals, on els autors i artistes catalans tenen cada cop més projecció

El 2015 ha estat marcat per la continuïtat dels grans projectes, i per l'execució d'un gran projecte amb l'Ajuntament de Barcelona: la participació de la ciutat com a convidada a la Business of Design Week de Hong Kong. Igualment, s'ha treballat per consolidar la presència catalana en alguns dels principals escenaris culturals europeus.

Les activitats més destacades del 2015 que s'han prioritzat en la nostra estratègia de comunicació han estat les següents:

Participació catalana a la Biennal d'Art de Venècia: "La Singularitat"

El 5 de maig es va inaugurar a Venècia "La Singularitat", un projecte d'Albert Serra comissariat per Chus Martínez que ha representat Catalunya a la Biennal d'Arts Visuals de Venècia, dins els *Eventi Collaterali*. "La Singularitat" és un film de dotze hores projectat en cinc pantalles gegantines que analitza la relació entre l'home i les màquines. Es va poder veure a Venècia fins al 22 de novembre. Pocs dies abans se n'havia fet la preestrena a la Tate Modern Gallery de Londres. "La Singularitat" es va presentar en roda de premsa a Barcelona el 8 d'abril. Per tal d'arribar a la premsa especialitzada d'àmbit internacional es va contractar l'agència de comunicació Rhiannon Pickles PR. A més a més, l'agència Mahala va donar suport a la premsa especialitzada d'àmbit espanyol.

La crítica especialitzada ha destacat la poca previsibilitat i la subjectivitat d'Albert Serra. La prestigiosa revista *Frieze* ha dedicat elogis al treball: "Igual que *Els noms de Crist*, *Singularity* porta una pràctica decididament

cinematogràfica als espais d'art contemporani; és aquest tipus de tempteig el que farà que continuï revivint l'interès en un cinema aventurer, amb visió de futur. Però és la durada i la complexitat de les pel·lícules de Serra, i les dels seus col·legues, el que persistirà a posar a prova els públics de l'art contemporani i les definicions de llargmetratge dels artistes. Serra ha tractat la qüestió de la durada de formes lúdiques i provocatives —el film que va fer per a Documenta 13, *Els tres porquets* (2012), va arribar ni més ni menys que a les cent hores i va reunir tres figures alemanyes històriques en una alineació sorprenent: Rainer Werner Fassbinder, Johann Wolfgang von Goethe i Adolf Hitler.”

Per a Aina Pomar, de la revista *Art Dependence*: Tot pot passar en presència d'Albert Serra. De fet, l'inesperat és una part integral del seu univers. (...) Per aquesta raó, entén el guió com a punt de partida, una guia per a tenir en compte la posada en escena, el vestuari i els requisits tècnics. Els seus guions amb prou feines tenen cap diàleg, però contenen notes que l'ajudaran a crear la situació adequada per desenvolupar els personatges durant la filmació.

També ha destacat el treball de Serra Ginevra Bria des de les pàgines d'*Art Tribune*, per a qui suposa “una revisió subjectiva de la història de l'art i el cinema; imatges que es generen soles, sense una causa i sense un destí”. Després de Venècia, el 16 de desembre el projecte “La Singularitat” es va inaugurar a La Virreina Centre de la Imatge de Barcelona.

Biblioteca de traduccions – Entre línies a Catorze.cat

El 20 de gener va obrir les portes la Biblioteca Bernard Lesfargues, ubicada a la seu de l'Institut Ramon Llull (Palau Baró de Quadras) i especialitzada en les traduccions a altres llengües d'obres literàries i de pensament escrites en llengua catalana. Amb motiu de la inauguració es va convocar la premsa especialitzada en literatura per fer balanç de les traduccions del darrer any. Igualment, es va aprofitar l'esdeveniment per celebrar un “Homenatge al traductor”.

La Biblioteca ha estat escenari de les converses de la secció *Entre línies*, publicada a Catorze.cat. Aquesta secció ha convidat de manera periòdica un autor català i el seu traductor per parlar de literatura i traduccions. Les converses enregistrades han estat les següents:

- Jaume Cabré - Stefania Ciminelli
- Albert Sánchez-Piñol - Nina Avrova
- Maria Barbal - Heike Nottebaum

Així mateix, al llarg de l'any ens hem fet ressò de les ressenyes extraordinàries que han aconseguit les traduccions de literatura catalana a altres llengües i de l'acollida excel·lent dels autors catalans a l'estranger. És el cas de Marc Pastor al Regne Unit i els Estats Units amb *La mala dona*, o de Jaume Cabré a Polònia amb *Jo confesso*. Autors clàssics com Mercè Rodoreda, Josep Maria de Sagarra o Josep Pla també han rebut crítiques excel·lents en publicacions especialitzades.

“Avignon à la catalane”

“Avignon à la catalane” ha arribat a la quarta edició l'any 2015. Del 4 al 26 de juliol es van presentar fins a quatre espectacles a la secció de l'OFF d'Avinyó promoguda per l'Institut Ramon Llull. La dansa de Roser López Espinosa amb *Lowland*, el teatre per a joves de la companyia Mimaia a *Adéu Benvinguda*, el *Concerto a tempo d'umore* de l'Orquestra de Cambra de l'Empordà i Jordi Purti, i la lectura teatral de dos textos de Josep Maria Miró van formar la proposta catalana de l'edició 2015.

L'Institut Ramon Llull va disposar d'un suport local de premsa per tal de donar ressò als mitjans de la presència catalana a la ciutat francesa. Tant pel que fa a les dades de públic com de presència mediàtica, es van mantenir les xifres de l'any anterior.

Barcelona, ciutat convidada a la Business of Design Week

Del 27 de novembre al 6 de desembre Barcelona es va presentar a Hong Kong com la primera ciutat convidada a la Business of Design Week (BODW) 2015, un esdeveniment internacional del sector del disseny i la innovació que cada any reuneix més de 100.000 participants, més de setanta ponents internacionals i 200 representants dels mitjans de comunicació.

Aquest projecte ha estat, sense cap mena de dubte, un dels més rellevants de l'Institut Ramon Llull durant el 2015 i un dels que ha suposat un repte més gran a nivell de tractament comunicatiu. Com a iniciativa impulsada per l'Ajuntament de Barcelona, val a dir que a la capital catalana va ser el Departament de Comunicació i Premsa d'Alcaldia qui

va liderar, en coordinació amb l'Institut Ramon Llull, l'estratègia, les accions de comunicació i el missatge de ciutat. Pel que fa a Hong Kong, tant la BODW com el Hong Kong Trade Development Council (HKTDC) disposaven de dos departaments de comunicació i premsa amb molta capacitat de convocatòria i grans comunitats a les xarxes socials. Gràcies a la coordinació amb aquests i amb una periodista catalana resident a Hong Kong, es van dissenyar i coordinar totes les convocatòries i notes. Per tal de donar a conèixer la participació de Barcelona com a ciutat convidada a la BODW 2015, l'Institut Ramon Llull va preparar un lloc web del projecte: www.barcelonahk.llull.cat. El web es va dissenyar en anglès, ja que és llengua oficial a Hong Kong. Contenia informació i dades importants sobre la BODW, l'agenda d'activitats de Barcelona, informació i perfils sobre els ponents del programa de conferències, i molt material gràfic i escrit sobre els dissenyadors i les peces participants a les dues exposicions. Quant a les xarxes socials, l'Institut Ramon Llull va desplegar una estratègia doble. Per una banda, va anar informant a través de les seves xarxes, durant les setmanes prèvies i durant l'esdeveniment, de l'evolució de les activitats, les inauguracions i conferències, tot

publicant vídeos curts i fotografies. Per l'altra, va facilitar continguts als departaments en línia de la BODW i el HKTDC.

En relació amb les rodes de premsa, es van organitzar quatre conferències, tres a Hong Kong (setembre, novembre, desembre) i una a Barcelona (novembre). A Hong Kong, com a representants de Barcelona hi van participar Madrona Marcet, directora de l'oficina d'Acció a Hong Kong; Núria Betriu, consellera delegada d'Acció; Àlex Susanna, director de l'Institut Ramon Llull, i Gerardo Pisarello, primer tinent d'alcalde de Barcelona. A la roda de premsa de Barcelona s'hi van afegir portaveus del FAD i el BDC.

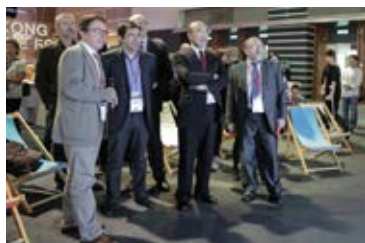
Durant la celebració de la BODW es van celebrar diverses trobades amb representants de mitjans xinesos i internacionals per difondre el programa de Barcelona. En concret es van realitzar dos *tours* de premsa al Pavelló de Barcelona, un coorganitzat amb el HKTDC —promotor de la fira— i un altre coorganitzat amb el departament de premsa de la BODW, el mateix dia de la inauguració. El primer s'adreçava a la premsa local hongkonesa, i el segon, a la premsa internacional i especialitzada. Ambdós van tenir una acollida molt bona, amb prop de cinquanta periodistes en total. Val a dir que també es van organitzar visites guiades per

conèixer les activitats de caràcter més cultural de Barcelona a Hong Kong. Concretament es va fer una visita al Police Married Quarters (PMQ), que allotjava els projectes de Data Streamers i de Reactable, i una visita guiada a l'exposició de Benedetta Tagliabue.

Tots aquests esforços de promoció van donar resultat, ja que la participació de Barcelona a la BODW va omplir pàgines de diaris, llocs web i va tenir presència televisiva en mitjans nacionals i internacionals.

A Catalunya, televisions com BTV, agències com ACN o Europa Press i mitjans com *El País* o *La Vanguardia* es van fer ressò del projecte. Els aspectes més destacats van ser les exposicions comissariades pel BCD i el FAD —“Inspired in Barcelona” i “Independent Design”—, l'activitat de la missió empresarial de disseny i la participació dels conferenciantes més populars al BODW Forum.

A la Xina, diversos diaris generalistes però també especialitzats en disseny i cultura, sense oblidar les capçaleres dels mitjans econòmics, van dedicar espais a Barcelona com a ciutat convidada a la BODW. Tots els comentaris van ser positius, ja que van presentar amb admiració la capacitat creativa i emprenedora de la ciutat. Mitjans especialitzats com *Ming Pao* o *U Magazine*, diaris econòmics com *Hong Kong Economic Times* o tecnològics com *am730* o *PC Market* van escriure sobre Barcelona a la BODW.

International Festival of Authors (IFOA)

Vuit autors catalans van participar a l'International Festival of Authors (IFOA) de Toronto, que va tenir lloc del 22 d'octubre a l'1 de novembre, i que va incloure un cicle dedicat a la literatura catalana. Aquests autors van ser Anna Aguilar-Amat, Flavia Company, Marc Pastor, Jordi Puntí, Toni Sala, Martí Sales, Francesc Serés i Teresa Solana, que van participar en un seguit de lectures, taules rodones, entrevistes i actes especials juntament amb autors canadencs i d'arreu del món.

SummerStage

El 28 de juny el Central Park va vibrar per segon any consecutiu al ritme de "Catalan Sounds". El SummerStage Festival de Nova York i l'Institut Ramon Llull van programar conjuntament una tarda catalana al bell mig de la City. Oques Grasses, La Iaia, Sílvia Pérez Cruz i DJ Guillemino van actuar a l'emblemàtic Central Park, un dels escenaris més populars de l'escena internacional amb un públic de més de 5.000 persones. Els assistents al concert, d'accés gratuït, van poder gaudir de la primera actuació de Sílvia Pérez Cruz en solitari.

Formació de professors i traductors

El mes de juliol va ser especialment fructífer en informacions vinculades a l'Àrea de Llengua i Universitats, començant per un projecte endegat conjuntament amb l'Àrea de Literatura i Pensament: el "Curs d'especialització en estudis catalans: Traducció literària" que, del 6 al 10 de juliol, va portar una desena d'estudiants de les millors universitats anglosaxones a la seu de l'Insti-

tut Ramon Llull per realitzar-hi un taller presencial. Aquest curs, desenvolupat en línia des de febrer fins a maig, busca fomentar la formació de traductors literaris del català a l'anglès amb l'objectiu de desvetllar l'interès dels estudiants per la traducció com a possible sortida professional i així ampliar la xarxa actual de traductors literaris en llengua catalana. El programa és una iniciativa de l'Institut Ramon Llull amb la col·laboració de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya i la Universitat Oberta de Catalunya. Posteriorment, del 20 al 23 de juliol, la Universitat de Lleida va acollir les *Jornades Internacionals per a Professors de Català*, que organitza anualment l'Institut Ramon Llull. Al llarg de quatre dies, els més de vuitanta docents de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior que coordina l'Institut Ramon Llull van participar a presentacions i tallers a l'entorn d'activitats d'innovació docent i estratègies d'aprenentatge de català com a llengua estrangera, a càrrec de professorat especialitzat, tant d'universitats catalanes (Universitat de Lleida, Universitat de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Autònoma de Barcelona) com de l'exterior. En paral·lel, Barcelona va acollir, del 14 al 31 de juliol, l'Estada Lingüística adreçada a estudiants de català de les universitats i altres centres docents de l'exterior. La coincidència d'aquests tres moments clau per a la tasca docent i de promoció internacional de la llengua catalana va afavorir l'interès dels mitjans de comunicació, que es va materialitzar en la cobertura que en va fer Catalunya Ràdio i BTv.

Prensa

Anuncis

Durant el 2015 s'han realitzat algunes insercions a mitjans i s'han contractat bàners a mitjans digitals. A continuació llistem els més rellevants:

- *La Vanguardia*. Inserció. Suplement "Premis Gaudí"
- E-flux. *Newsletter*. Albert Serra a la Tate Modern
- Catorze-cat. Dos bàners
- *Bass*. Bàner. Concurs Biennal d'Arquitectura de Venècia 2016
- Edgar González, bloc. Bàner. Concurs Biennal d'Arquitectura de Venècia 2016
- Revista *Bonart*. Inserció.

Actuacions de premsa

S'han enviat noranta comunicats de premsa als mitjans del territori lingüístic i s'han publicat 400 notícies a la xarxa relacionades amb la presència de creadors catalans a diferents escenaris internacionals.

Igualment, s'han organitzat tres rodes de premsa i dos esmorzars informatius a la seu de l'Institut Ramon Llull, entre altres activitats informatives.

Aquestes són les de rodes de premsa convocades des de l'Àrea de Comunicació:

- 20 de gener: Esmorzar informatiu de balanç de traduccions (Institut Ramon Llull)
- 27 de febrer: Compareixença del director de l'Institut Ramon Llull davant la Comissió d'Acció Exterior, Unió Europea i Cooperació del Parlament de Catalunya
- 8 d'abril: Presentació de "La Singularitat" (Institut Ramon Llull)

- 6 de maig: Presentació de “La Singularitat” (Venècia)
- 20 de maig: Presentació d'Arquitectures Empeltades a Fabra i Coats (Fabra i Coats, Barcelona)
- 25 de juny: Esmorzar informatiu de presentació d'*Estiu Llull* (Institut Ramon Llull)
- 27 de juliol: Presentació del projecte guanyador del concurs per a la selecció de comissari per a la Biennal d'Arquitectura 2016 (Institut Ramon Llull)
- 7 d'octubre: Presentació IFOA (Institut Ramon Llull)
- 19 de novembre: Presentació del programa de Barcelona a la BODW de Hong Kong (Ajuntament de Barcelona)
- 26 de novembre: Lliurament dels Premis de la Fundació Ramon Llull (Andorra)
- 16 de desembre: Presentació de “La Singularitat” a La Virreina (Barcelona)

Estiu Llull/Full Llull

El mes de juny es va presentar *Estiu Llull*, una petita publicació en format diari i mida DIN-A3 que recull els diferents projectes en què participa l'Institut Ramon Llull al llarg de l'estiu, fonamentalment en matèria d'arts escèniques, llengua i literatura. *Estiu Llull* es va presentar en un esmorzar amb la premsa. El mateix disseny i format es va recuperar per editar *Full Llull*, un butlletí de caràcter intern adreçat als treballadors de l'Institut Ramon Llull que pretén que tothom estigui informat dels principals projectes en què està implicada la institució. La idea inicial és que el butlletí pugui tenir una periodicitat bimensual i que es distribueixi tant entre treballadors com entre visitants externs. El novembre de 2015 es va presentar i distribuir als treballadors de l'Institut Ramon Llull en un acte intern.

Multimèdia

Millores a Llull.cat

S'han realitzat millores a la web principal www.llull.cat, així com canvis en els diferents accessos i la inclusió del mapa de la nova plataforma Creamap.cat a la plana principal. També s'ha optat per donar més visibilitat a les seus de l'Institut Ramon Llull, tot afegint-ne les notícies a la portada.

Per tal de reunir en un mateix espai les diferents infografies que generem i així tenir més difusió a les xarxes socials, s'ha creat una secció específica a la web: <http://www.llull.cat/catala/actualitat/infografies.cfm>.

En paral·lel a aquestes actuacions de millora s'ha començat a treballar en una versió de la web amb un disseny adaptatiu (*responsive*), pensat per encaixar a la pantalla de qualsevol dispositiu, ja siguin tauletes, ordinadors de sobretaula o telèfons intel·ligents. El nou disseny es presentarà al llarg del 2016.

Portal de la transparència

En coherència amb el seu paper d'agent social i de servei públic, l'Institut Ramon Llull posa a disposició de la societat informació rellevant sobre la seva activitat i funcionament a través d'un portal de transparència integrat a la pàgina web principal, d'acord amb el marc legal (Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern).

<http://www.llull.cat/catala/quisom/quisom.cfm>

Web Espais de lloguer

Creació d'una web per promocionar els espais de lloguer de la seu de l'Institut Ramon Llull: el Palau Baró de Quadras.
<http://www.llull.cat/monografics/espais/catala/index.cfm>

Webs monogràfics 2015

Barcelona Inspires Design

Portal sobre la participació de Barcelona com a ciutat convidada a la Business of Design Week (BODW) de Hong Kong. Recull informació sobre l'espai català, un calendari sobre les intervencions dels diferents conferenciant i els actes programats, així com un llistat de les empreses participants. Es tracta d'una web amb disseny adaptatiu.
<http://llull.cat/monografics/barcelonahk/web/index.cfm>

XXIX Jornades internacionals per a professors de català

Web amb un disseny adaptatiu que agrupa tota la informació sobre les jornades de professors de català, celebrades aquest any a Lleida. Com a novetat, en aquesta ocasió s'ha intensificat la presència de les xarxes socials amb la visualització de les converses de Twitter gràcies a l'eina Storify.
<http://www.llull.cat/monografics/jornades15/>

"La Singularitat"

Web sobre l'exposició que va representar Catalunya a la 56a Biennial d'Art de Venècia dins dels *Eventi Collaterali*. Conté informació sobre el projecte audiovisual creat per Albert Serra i comissariat per Chus Martínez, dades sobre el pavelló català i recursos per a la premsa.
<http://www.llull.cat/monografics/venezia2015/catala/home/index.cfm>

Concurs IRLats

Amb motiu de la convocatòria del concurs de microrelats per a estudiants de català a l'exterior, enguany s'ha creat una nova secció específica dins de la pàgina web de l'Institut Ramon Llull. Com a novetat, el relats s'han pogut votar directament tot compartint-los a les xarxes socials.
http://www.llull.cat/catala/aprendre_catala/irlats_bases.cfm

Creamap

Durant el 2015 s'ha estrenat el projecte Creamap.cat, el mapa interactiu de la cultura catalana al món.

Creamap.cat és una eina de visualització geogràfica de la presència dels creadors catalans arreu del món. Mostra les activitats dutes a terme en diferents localitzacions, tot identificant-les segons el seu àmbit cultural (arts escèniques, arts visuals, literatura, llengua i activitats de formació, entre altres).

Cada activitat cultural queda ubicada al mapa mitjançant una icona específica que la identifica amb la categoria artística a la que pertany. Si l'usuari es situa sobre les icones, es mostra l'autor i el títol de l'esdeveniment. Si clica sobre la icona, apareix un requadre amb més informació i pot accedir a la fitxa completa de l'activitat. També es poden fer cerques per àmbit geogràfic i per dates.

Comunicació

Creamap.cat és una eina amb un disseny gràfic adaptable que permet ser consultada amb facilitat des de qualsevol dispositiu: PC, tauletes i telèfons mòbils intel·ligents. El mapa s'ha integrat a la pàgina d'inici de l'Institut Ramon Llull.

Aquest projecte s'ha desenvolupat en dues fases. La primera —fase beta o interna— ha consistit en la introducció d'activitats promogudes o recolzades per l'Institut Ramon Llull, i només el personal de la institució ha pogut introduir-hi dades. Durant la segona etapa, encetada al mes d'octubre, s'ha obert la possibilitat d'introduir fitxes d'activitat a persones externes (creadors, companyies, escriptors, músics, mànagers, etc.), encara que amb un treball de moderació realitzat des de l'Institut Ramon Llull, que valida cada activitat abans de publicar-la. L'oportunitat de nodrir el mapa per part de creadors permet augmentar el nombre de projectes i l'abast potencial de l'eina.

Les dades introduïdes durant el 2015 arriben gairebé a les 870 activitats de creadors catalans al món, la gran majoria pertanyents a les arts escèniques, la música i el cinema.

Xarxes socials

El 2015 s'ha obert un canal a la xarxa LinkedIn per publicar-hi continguts que puguin ser d'interès per a professionals del sector cultural.

D'altra banda, s'han volgut reforçar els continguts audiovisuals —infografies, fotos i vídeos— creats específicament per ser compartits a les xarxes socials. Al llarg de l'any s'han penjat 28 vídeos nous al canal de Youtube de l'Institut Ramon Llull. Els vídeos del projecte *Grafting*, de les estades lingüístiques i del curs de traducció són els que han rebut més visites, amb més de 600 reproduccions.

L'evolució de les xarxes socials més consolidades, Twitter i Facebook, segueix sent positiva, ja que dia a dia n'augmenta el nombre de seguidors, els comentaris a les publicacions i l'*engagement*.

Pressupost

Ingressos

La liquidació pressupostaria dels ingressos de l'Institut Ramon Llull suma un total de 7.964.385,96 euros.

Distribució del finançament de l'Institut Ramon Llull

Descripció	Any 2015	Any 2014	Variació %
Ingressos propis	194.873,97 €	133.568,24 €	45,90%
Transferències corrents	7.752.400,43 €	7.395.031,11 €	4,83%
Ingressos patrimonials	17.111,56 €	8.585,73 €	99,30%
TOTAL	7.964.385,96 €	7.537.185,08 €	5,67%

Execució del pressupost d'ingressos

Descripció	Pressupost definitiu	Drets reconeguts nets	Recaptació neta	Execució pressupost ingressos
Ingressos propis	319.594,00 €	194.873,97 €	187.176,04 €	60,98%
Transferències corrents	7.748.337,16 €	7.752.400,43 €	5.810.547,93 €	100,05%
Ingressos patrimonials	14.000,00 €	17.111,56 €	17.111,56 €	122,23%
TOTAL	8.081.931,16 €	7.964.385,96 €	6.014.835,53 €	98,55%

El grau d'execució del pressupost d'ingressos ha estat d'un 98,55%. Les transferències corrents han representat un 97,34% del total d'ingressos de l'Institut. Els ingressos procedents de la Generalitat de Catalunya han estat de 7.420.573,16 euros (un 95,72% del total de transferències).

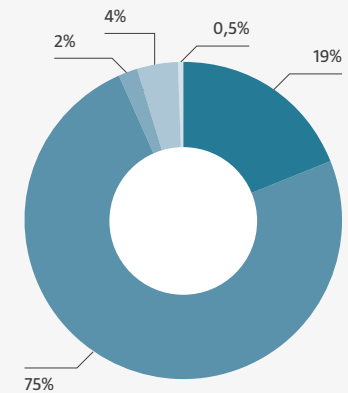
Distribució de les transferències rebudes de l'Institut Ramon Llull

Transferències rebudes	Any 2015	Any 2014	Variació %
Generalitat de Catalunya - Departament d'Economia i Coneixement - Direcció General d'Universitats	1.482.848,59 €	1.422.848,58 €	4,22%
Generalitat de Catalunya - Departament de Cultura	5.829.197,06 €	5.126.497,03 €	13,71%
Generalitat de Catalunya - Departament de la Presidència	108.527,51 €	144.900,00 €	-25,10%
Generalitat de Catalunya - Territori i Sostenibilitat	0,00 €	212.084,00 €	-100,00%
Ajuntament de Barcelona	315.000,00 €	450.000,00 €	-30,00%
Fons Europeus	16.827,27 €	38.701,50 €	-56,52%
TOTAL	7.752.400,43 €	7.395.031,11 €	4,83%

NOTA: Tots els imports que apareixen en aquesta secció són provisionals, a l'espera del tancament comptable de l'exercici.

Distribució de les transferències rebudes per institució i percentatge que representa cada transferència respecte al total d'aportacions rebudes (2015)

- Generalitat de Catalunya - Departament d'Economia i Coneixement - Direcció General d'Universitats (19%)
- Generalitat de Catalunya - Departament de Cultura (75%)
- Generalitat de Catalunya - Departament de Presidència (2%)
- Ajuntament de Barcelona (4%)
- Fons Europeus (0,5%)

Despeses

La liquidació pressupostària recull un import total de despeses de l'exercici 2015 de 7.893.147,66 euros.

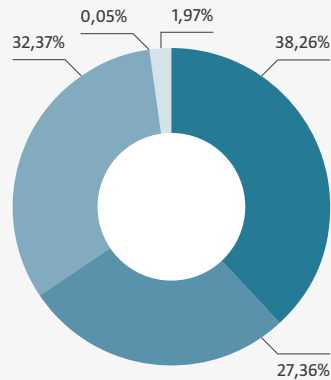
L'execució del pressupost de despeses ha estat del 97,66% i es distribueix entre els següents capítols de despesa:

Execució de la despesa

Descripció	Pressupost definitiu	Liquidat	%
Despeses de personal	3.045.116,49 €	3.019.561,73 €	99,16%
Despesa corrent	2.223.015,74 €	2.159.177,64 €	97,13%
Transferències corrents	2.653.376,58 €	2.555.142,58 €	96,30%
Transferències de capital	4.000,00 €	4.000,00 €	100,00%
Inversions	156.422,35 €	155.265,71 €	99,26%
TOTAL	8.081.931,16 €	7.893.147,66 €	97,66%

Distribució de la despesa per capítols econòmics

Despeses de personal (38,26%)
Despesa corrent (27,36%)
Transferències corrents (32,37%)
Transferències de capital (0,05%)
Inversions (1,97%)

La distribució de la despesa executada per centres de cost ha estat la següent:

Distribució de la despesa total, criteri pressupostari, per centres de cost

Centre de cost	Any 2015	Any 2014	Variació %
Direcció	810.344,13 €	723.354,31 €	12,03%
Gerència	1.971.170,76 €	1.896.382,12 €	3,94%
Àrea de Llengua i Universitats	2.119.264,60 €	2.063.294,64 €	2,71%
Àrea de Creació	1.900.724,91 €	1.984.267,12 €	-4,21%
Àrea de Literatura i Pensament	792.926,12 €	887.032,50 €	-10,61%
Business of Design Week 2015 Hong Kong	298.717,14 €	0,00 €	100,00%
Beijing Design Week 2014	0,00 €	605.586,51 €	-100,00%
TOTAL	7.893.147,66 €	8.159.917,20 €	-3,27%

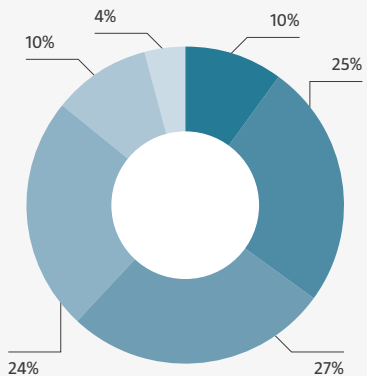
* L'Àrea de Creació inclou els programes d'arts escèniques, cinema, música i arts visuals i arquitectura.

Les despeses totals executades durant l'exercici 2015 han suposat una reducció del 3,27% respecte l'exercici anterior.

NOTA: Tots els imports que apareixen en aquesta secció són provisionals, a l'espera del tancament comptable de l'exercici.

Percentatge de participació de les àrees i els departaments en la despesa de l'Institut Ramon Llull

Direcció (10%)
Gerència (25%)
Àrea de Llengua i Universitats (27%)
Àrea de Creació (24%)
Departament de Comunicació (10%)
Àrea de Literatura i Pensament (4%)

Edició: març 2016

© Institut Ramon Llull, per aquesta edició
© Institut Ramon Llull, pels textos i les fotografies
© Fotografia de coberta: Marta G. Cardellac

Imatge de coberta: espectacle “Somnis de sorra” / “Dreams of the Mediterranean”,
Companyia Borja Ytuquepintas, 2015

Coordinació editorial:
Institut Ramon Llull

Correcció:
Laia Galdon Clavell per a EMC Transcripcions

Disseny i maquetació:
eumo_dc

Impressió:
Bookprint

llll institut
ramon llull

www.llull.cat

Palau del Baró de Quadras
Avda. Diagonal 373
08008 Barcelona
+34 93 467 80 00
info@llull.cat